

et intelligibili sic dicens.

Qum hodie p manus no-
stras: optime princeps:
qui xpi saluatoris nostri vice
in hac re fungimur: quous in-
digni: sacram vunctione: et Re-
gni insignia sis suscepturus:
bene est: vt te prius de onere
ad quod destinaris: aliquan-
tulū moneamus. Regiam ho-
die suscipis dignitatem: et re-
gēdi fideles populos tibi cō-
missos curam sumis. Precla-
rum sane inter mortales locū
sed discriminis: laboris: atqz
anxietatis plenum. Verum si
consideraueris: quod omnis po-
testas a domino deo est: per
quem reges regnant: et legum
conditores iusta decernunt:
quodqz de grege tibi cōmisso
ipsi deo rationem es redditu-
rus. Primum pietatem serua-
bis: dominū deum tuū tota
mente: ac puro corde coles.
Christianā religionem: ac fi-
dem catholicā quam ab incu-
nabulis professus es: ad finē
vsqz inuolatā retinebis: eam-
qz cōtra omnes aduersantes
pro viribus defendes. Eccle-
siarū prelati: ac reliquis sa-
cerdotibus condignam reue-
rentiā exhibebis. Ecclesiasti-
cam libertatem non inculca-
bis. Iusticiam sine qua nulla
societas diu cōsistere potest:

erga omnes inconcusse admi-
nistrabis: bonis premia: no-
rijs debitas penas tribuēdo
Viduas: pupillos: pauperes
ac debiles ab omni oppressio-
ne defendes. Omnibz te ad-
euntibus: benignū: mansue-
tum atqz affabilem: pro regia
tua dignitate: te prebebis. Et
ita te geres: vt nō ad tuas: sed
ad totius populi vtilitatem
regnare: premiūqz benefacto-
rum tuorum: nō in terris: sed
ī celo expectare videaris. Quis
ipse tibi p̄stare dignet: qui vi-
uit et regnat deus in secula se-
culorum. *Quo facto Rex ele-
ctus accedit ad metropolita-
num: et coram eo detecto capi-
te genu flexus osculatur eius
manū: et facit hanc professio-
nem dicens.*

Ego. A. deo annuente fu-
turus Rex. A. profiteor
et promitto coram deo et an-
gelis eius: deinceps lege: iu-
sticiam et pacem ecclesie dei:
populoqz mihi subiecto: pro
posse et nosse facere: atqz ser-
uare: saluo condigno miseri-
cordie dei respectu: sicut ī cō-
silio fidelium meorū melius
potero inuenire. Pontifici-
bus quoqz ecclesiarū dei: cō-
dignum et canonicū honore
exhibere: atqz ea que ab Impe-
ratoribz et Regibus: ecclesijs

collata ⁊ reddita sunt: inuio-
labiliter obseruare. Abbatib⁹
Comitibus et uasallis meis:
congruū honorem: fm consi-
liū fidelium meorū prestare.

**Deinde ambab⁹ manib⁹ tan-
git librum Euangeliorū: quē
metropolitan⁹ ante se apertū
tenet dicēs. Sic me deus ad-
iuuet: et hec sc̄ta dei euāgelia.
His expeditis illo genuflexo
manente. Metropolitan⁹ de-
posita mitra surgit ⁊ stās ver-
sus ad ipsum coronandū: di-
cit competenti uoce sequentē
orationem: quam etiā dicunt
omnes pōtīfices parati simi-
liter sine mitris stātes. Dicūt
etiā omnia alia: benedictionē
et consecrationē ipsam cōcer-
nētia uoce submissa. Metro-
politānū tñ in omnib⁹ obser-
uātes ⁊ imitātes. Oremus.**

Omnipotens sempiternae
de⁹: creator omnium: im-
perator angelorū: rex regum:
⁊ dñs dominantium: qui Abra-
ham fideles seruū tuū: de ho-
stib⁹ triūphare fecisti. Moy-
si ⁊ Josue populo tuo p̄latis
uictoriā multiplicē tribuisti:
humilemq; David puerū tu-
um regni fastigio sublimasti
⁊ Salomonē sapiētiae: pacisq;
ineffabili munere ditasti. Re-
spice quesum⁹ domine ad pre-
ces humilitatis nostrae: ⁊ sup

hunc famulum tuū. A. quem
supplici deuotiōe: in tuo no-
mine ueneramur: ⁊ in Regem
eligimus: bene ⁊ dictionum
tuarū dona multiplica: eūq;
dextera potētiae tuae semp hic
⁊ ubiq; circūda: quaten⁹ pre-
dicti Abrahae fidelitate: Moy-
si mansuetudine fretus: Da-
uid humilitate exaltatus: Sa-
lomonis sapientia decorat⁹:
tibi in omnib⁹ cōplaceat: ⁊ p-
tramitē iusticiae: iōffenso gres-
su semp incedat: tuae quoq; p-
tectionis galea munit⁹: ⁊ scu-
to insuperabili iugiter prote-
ctus: armisq; celestib⁹ circū-
datus: optabile de hostibus
crucis xp̄i uictoriaz: fideliter
obtimeat: et triūphū feliciter
capiat: terrore q; sue potentiae
illis iferat: ⁊ pacē tibi militā-
tibus letāter reportet: p xp̄m
dñm nr̄m: qui uirtute crucis
tartara destruxit: regnoq; dia-
boli supato: ad celos uictor
ascēdit: in quo ptās oīs: reg-
niq; cōsistit uictoria: qui est
gloria humiliū ⁊ uita: salusq;
populorū: qui tecum uiuit ⁊
regnat in unitate ⁊c. **R. Amē.**
**Post hec Metropolitan⁹ cū
mitra procumbit supra faldū
stozium. Rex uero ad eius si-
nistram in terrā se prosternit
Alijs p̄latis parat⁹ ante sedi-
lis aut scāna sua similiter pro-**

cumbentibus. Tunc cantores
incipiunt et prosequuntur Leta-
niam. Choro respondere put
supra in ordinatione subdia-
coni ponit. Cum dictus fuerit.
Ut obsequium servitutis no-
stre tibi rationabile facias. Te
rogamus audi nos. Metro-
politanus se erigens et accep-
to baculo pastorali in sinistra
manu super electum Regem
prostratum dicit.

Ut hunc electum in Regem co-
ronandum: bene et dicere di-
gneris. *R.* Te rogamus audi
nos. *Secundo dicit.*

Ut hunc electum in regem co-
ronandum bene et dicere: et con-
fessum et credere digneris. *R.* Te ro-
gamus audi nos. *producen-*
do super eum signum crucis ubi
in tertio signatus est. Idem di-
cunt et faciunt Episcopi para-
ti genuflecti tamen permanentes
quo dicto metropolitanus re-
dit ad accubitum: Cantoribus
resumentibus et perficientibus
Letaniam. qua finita metro-
politanus deposita mitra sur-
git: illo prostrato: ac Episco-
pis depositis mitris genufle-
ris manibus versus ad co-
ronandum annunciat.

Pater noster. V. Et ne nos
inducas in temptationem. *R.*
Sed libera nos a malo. *V.*
Saluum fac servum tuum domine. *R.*

Deus meus sperantem in te. *V.*

Esto ei domine turris fortitudi-
nis. *R.* A facie inimici. *V.*

Domine exaudi orationem meam. *R.*

Et clamor meus ad te veniat. *V.*

Dominus vobiscum. *R.*

Et cum spiritu tuo. *Oremus.*

Pretende quesumus domine
huic famulo tuo dexte-
ram celestis auxilij: ut te toto
corde perquirat: et que digne
postulat: assequi mereatur.

Actiones nostras quesumus
domine aspirando pue-
ni et adiuuando prosequere: ut
cuncta nostra oratio et opera-
tio: a te semper incipiat: et per te
cepta finiat. Per christum domi-
num nostrum. *R.* Amen.

Post hec metropolitanus se-
det: accipit mitram et electus
Rex coram eo genuflectit: et cir-
cumstantibus prelatibus paratis cum
suis mitris in modum corone
Metrophanus intingit pol-
licem dextre manus in oleum cathe-
cuminorum: et inungit in mo-
duum crucis cum eodem oleo cathe-
cuminorum illius brachium dex-
trum: inter iuncturam manus
et iuncturam cubiti: ac inter sca-
pulas dicens: legendo hanc
orationem.

Deus dei filius Jesus christus
dominus noster: qui a pa-
tre oleo exultationis unctus
est pro participibus suis: ipse per

presentem sancte vunctionis in-
fusionem spiritus paracliti:
super te bene **+** dictionez in-
fundat: eandemq; vsq; ad in-
teriora cordis tui penetrare
faciat: quatenus hoc visibili et
tractabili oleo: dona invisibi-
lia percipere: et temporalis regno:
iustis moderationibus execu-
to: eternaliter conregnare ei
merearis: qui solus sine pec-
cato. Rex regum vivit: et glo-
riatur cum deo patre in unitate
spiritus sancti deus: per om-
nia secula seculorum. **R.** Amen

Oremus.

Omnipotens sempiterna
deus qui Hazabel super Sy-
riam: et Ibeu super Israel per He-
liam. David quoque et Saulē
per Samuelem prophetam: in
Reges iungi fecisti: tribue quod
sumus: manibus nostris operam
tue benedictionis: et huic fa-
mulo tuo. **A.** quē hodie: licet
indigni: in Reges sacro vngi-
mine delinimus: dignam deli-
butionis huius efficaciam: et
virtutē concede: constitue do-
mine principatū super hume-
rum eius: ut sit fortis: iustus:
fidelis: pavidus et indefessus
regni huius et populi tui gu-
bernator: infidelium expugna-
tor: iusticie cultor: meritoque
et demeritorum remunerator:
ecclesie tue sancte: et fidei chri-

stiane defensor: ad decorem et lau-
dem tui nominis gloriosi. Per
dominū nostrum Jesum christum
filium tuum: qui tecum vivit et
regnat in unitate spiritus san-
cti deus. per omnia secula se-
culorum. **R.** Amen. **Quo fa-
cto metropolitanus lauat et
abstergit manus: surgit cum
mitra: et descendit ante altare
ubi deposita mitra stans cum
suis ministris facit confessionem.
Rex vero electus ad par-
tem se retrahit: et genuflexus
cum suis prelatis domesticis
idem facit. Similiter et Episco-
pi parati sine mitris stantes
bini et bini confessiones dicunt.
Finita confessione metropo-
litanus ascendit ad altare: et
procedit in missa more solito
vsq; ad Alleluia exclusive. pre-
latis paratis iuxta sua sedilia
stantibus vel sedentibus per
tempus requirit. Interim sco-
la inchoat Introitum. et pro-
sequitur in missa: et Rex a suis
ducitur in sacristiam: vel sub
papilione ad hoc parato: ubi
inter scapulas et brachia in-
unctus bombice bene abster-
gitur: et induit regalibus in-
dumentis: ex more regni. Pa-
ratus itaque rex et ornat: pro-
cedit cum suis prelatis: baronibus
et alijs ad eminentem et ornatum
thalamum in ecclesia sibi prepara-**

tū: ⁊ ibi sup aliquo faldisto-
rio ornato: genuflexus incū-
bens audit missam: quā plati
sui nō parati circūstātes etiā
genuflexi plane legūt vsqz ad
Alleluia exclusiue. Missa dici-
tur de die: et cū oratione diei
dicit̄ pro ip̄o electo Rege sub
vno per dñm. hec oratio.

Deus regnorū omniū p-
tector: da seruo tuo. A.
Regi nostro: triūphuz virtu-
tis tue sciēter excolere: vt qui
tua cōstitutioe est princeps:
tuo semp munere sit potens.
Per dñm nostrū Jesum xp̄m
filium tuum: qui tecū viuit ⁊
regnat in vnitāte sp̄s sancti
deus. per oīa secula seculorū.
R. Amen. **Graduale cantato**
metropolitan⁹ sedet ante al-
tare cū mitra in faldistorio. ⁊
Rex a suis associat⁹: medius
inter priores prelatos para-
tos: ad metropolitanum re-
ducit̄: cui facta reuerentia vt
prius genuflectit coram eo.
Tūc metropolitanus accipit
gladiū quē vnus ministrozū
sibi porrigit de altari: ⁊ illum
euaginatus tradit in manus
Regis dicens.

Accipe gladiū: desup alta-
ri sumptuz per n̄ras ma-
nus: licet indignas: vice tamē
⁊ auctoritate sanctorū aposto-
lorū consecratas: regaliter ti

bi concessum: nostreqz bene-
† dictionis officio: in defen-
sionē sancte dei ecclesie diui-
nitus ordinatus: ad vindictā
malefactorum: laudem vero
bonorū. et memor esto eius
de quo psalmista p̄phetavit
dicēs: Accingere gladio tuo
super femur tuum potentissi-
me: vt in hoc per eundez vim
equitatis exerceas: molē ini-
quitas potēter destruas: et
sanctam dei ecclesiaz eiusqz fi-
deles p̄pugnes atqz p̄tegas:
neqz min⁹ sub fide falsos: q̄z
christiani nomis hostes ex-
eres ac disperdas: viduas at-
qz pupillos clementer adiu-
ues et defendas: desolata re-
staures: restaurata cōserues:
vlciscaris iniusta: confirmes
benedisposita: quaten⁹ i hoc
agendo virtutuz triumpho:
gloriosus: iusticieqz cultor
egregius: cū mundi saluato-
re: cuius typum geris in no-
mine sine fine regnare merea-
ris: qui cum deo patre ⁊ sp̄i-
tu sancto viuit ⁊ regnat deus
per omnia secula seculorum.

His expeditis Ensis a mini-
stris in vaginam reponitur:
et Metropolitanus accingit
ense Regem dicens.

Accingere gladio tuo sup
femur tuū potentissime
⁊ attende: q̄ sancti nō in gla-

dio: sed p̄ fidē vicerūt regna.
Et mox Rex accinctus surgit
7 eximit Ensem de vagina: il-
lumq3 viriliter vibrat: deide
sup brachiū sinistrū tergit:
7 in vaginā reponit: ac iterū
coram metropolitano genu-
flectit. Tunc ei corona impo-
nitur: quā omnes p̄lati para-
ti qui adsunt de altari p̄ Me-
tropolitanū sumptam mani-
bus tenēt: ipso metropolita-
no illā regente: 7 capiti illius
imponente 7 dicente.

Accipe coronā Regni: que
 licet ab indignis Episcopo
 porū tamen manibus capiti
 tuo imponit. In noīe patris
 7 filij 7 spiritus sancti. quam
 sanctitatis gloriā 7 honorē: 7
 opus fortitudinis: itelligas
 significare: 7 p̄ hanc te parti-
 cipem ministerij nr̄i nō igno-
 res. Ita vt sicut nos ī interio-
 rib⁹ pastores: rectoresq3 ani-
 marū itelligimur: ita 7 tu cō-
 tra omnes aduersitates eccle-
 sie xp̄i: defensor assistas: reg-
 niq3 tibi a deo dati: 7 per offi-
 ciū nostre benedictiōis in vi-
 ce Apostolorū: omniūq3 san-
 ctorū: regimini tuo cōmissi:
 vtilis executor: perspicuusq3
 regnator: semp appareas: vt
 inter gloriosos athletas: vir-
 tutum gēmis ornatus: 7 pre-
 mio sempiternae felicitatis co-

ronatus: cū redemptore 7 sal-
 uatore nostro Jesu xp̄o: cui⁹
 nomē vicemq3 gestare crede-
 ris: sine fine gloriē. Qui vi-
 uit et imperat deus cū patre
 7 spiritu sancto in secula secu-
 lorū. **Postea metropolitan⁹**
dat ei ad huc genuflecto scep-
trum dicens.

Accipe virgā virtutis: at-
 q3 veritatis: qua intelli-
 gas te obnoxius mulcē pios:
 terrere reprobos: errātes viā
 docere: lapsis manū porrige-
 re: disperdere superbos: 7 re-
 leuare humiles: 7 aperiat tibi
 hostiū Jesus xp̄s domin⁹ no-
 ster: qui de semetip̄o ait: Ego
 sum hostiū: per me si quis in-
 troierit saluabit: q̄ est clavis
 David: 7 sceptrū dom⁹ israel
 qui aperit: et nemo claudit:
 claudit 7 nemo aperit: sitq3 ti-
 bi auctor: qui eduxit vincituz
 de domo carceris: sedentē in
 tenebris: 7 vmbra mortis: et
 in omnib⁹ sequi merearis eū:
 de quo David propheta ceci-
 nit: Sedes tua deus in secu-
 lū seculi: virga equitatis vir-
 ga regni tui: 7 imitando ip̄m
 diligas iusticiam: 7 odio ha-
 beas iniquitatem: quia p̄pre-
 rea vnxit te deus deus tuus:
 ad exemplū illius quem ante
 secula vnxit: oleo exultati-
 onis p̄ participibus suis:

Jesum xpm dñm nrm: qui cū
 eo vivit ⁊ regnat deus ī secu-
 la seculorū. **Tunc regi surgēti**
discingit Ensis: et in vagina
datur alicui qui eū ante Regē
īmediate portat. Et metropo-
litanus cū alijs p̄latis para-
tis deducit regem: sceptrū in
manu: ⁊ coronā ī capite feren-
tem. mediū inter se a dextris:
⁊ digniorē p̄latū paratū a si-
nistris Regis icedentē ad so-
lium supra thalamū: et adiu-
vante eū digniore p̄lato p̄di-
cto: intronizat Reges in solio
Sta ⁊ retineāmo. **(Dicens**
do locum tibi a deo dele-
gatum: p̄ auctoritatē oīpotē-
tis dei: et p̄ p̄sentē traditionē
nostrā: omniū scilicet ep̄orū:
ceterorūq; dei seruoꝝ: ⁊ quā-
to clerū sacris altarib; p̄pin-
quiorē p̄spicis: tāto ei poten-
tiorē in locis cōgruis hono-
rem īpendere memineris: q̄te-
nus mediator dei ⁊ hominū:
te mediatorē cleri ⁊ plebis: in
hoc regni solio cōfirmet: ⁊ in
regnū eternū secū regnare fa-
ciat Jesus xps dñs nr̄: Rex re-
gum et dñs dominatiū. Qui
cū patre et spiritu sācto vivit
et regnat deus per oīa secula
seculorū. Deinde metropoli-
tan; deposita mitra stās ver-
sus ad altare inchoat scola p̄
sequente hymnū.

Ū e deum laudam; Qui to-
tus dicit; put habet supra in
fine consecrationis Electi in
Ep̄m. quo incepto metropo-
litanus accedit ad dextrā Re-
gis ibi cōtinuo manens vsq;
ad finem hymni. et eo finito
metropolitan; stās vt prius
ad dexteraz Regis sine mitra
dicit super illum. V.
Firmetur man; tua: ⁊ exaltet
dextera tua. R. Justicia et iu-
diciū p̄paratio sedis tue. V.
Dñe exaudi orōnē meā. R.
Et clamor me; ad te vēiat. V.
Dominus vobiscum. R.
Et cū spiritu tuo. Oremus.
Deus qui victrices Moy-
 si manus in oratiōe fir-
 masti: qui q̄vis etate langue-
 sceret: infatigabili sanctitate
 pugnabat: vt dum Amalech
 iniquus vincit: dū p̄phanus
 nationū popul; subiugat: ex-
 terminat; alienigenis: heredi-
 tati tue possessio copiosa ser-
 uiret: opus manū tuaz pia
 nostre oratiōis exauditione
 cōfirma: habem; ⁊ nos apud
 te sancte pater dñm saluato-
 rem: q; p̄ nobis man; suas ex-
 tendit ī cruce: p̄ quē etiā pre-
 camur altissime: vt tua potē-

tia suffragante: vniuersorum
hostiū frangat impietas: po-
pulusq; tuus: cessante formi-
dine: te solū timere cōdiscat.
Per eundē xpm dñm nrm zc.
R. Amen. Oremus.

Deus inenarrabilis auctoz
mūdi: conditoz generis
humani: confirmatoz regni:
qui ex vtero fidelis amici tui
patriarche nostri Abzabe: p-
elegisti regem seculis profu-
turū: tu p̄sentem insignem re-
gem hūc cū exercitu suo: per
intercessionez omniū sancto-
rū vberi bene *✠* dictione lo-
cupleta: et in solium regni fi-
ma stabilitate cōnecte: visita
eū per interuentū omniū san-
ctoꝝ: sicut visitasti Moysen
in rubo. Josue in castris. Se-
deonē in agro. Samuelez cri-
nitum in templo: et illa eū p-
missione: et sydereā bene *✠* di-
ctione: ac sapiētie tue roze p-
funde: quā beatus Dauid ex
psalterio. Salomon fili⁹ eius
te remunerāte pcepit de celo.
Sis ei cōtra acies inimicoꝝ
lorica: i aduersis galea: in p-
speris sapientia: in p̄tectione
clypeus sempitern⁹: et presta
vt gentes illi teneant fidem:
proceres atq; optimates sui
habeant pacem: diligant cha-
ritatē: abstineant se a cupidi-
tate: loquant iusticiā: custo-

diant veritatē: et ita populus
iste pullulet coalitus benedi-
ctione trinitatis: vt semp ma-
neāt tripudiātes: armis gau-
dētes: et in pace victores. Per
dñm. *R. Amē.* Quib⁹ finit⁹ me-
tropolitan⁹ cū p̄latis parat⁹
redit ad sedem suam p̄pe alta-
re. et nisi sit coronāda Regina
dicitur Alleluia vel Tractus
Euangeliū. et alia vsq; ad Of-
fertoꝝ inclusiue. quo dicto
metropolitan⁹ residet in fal-
distoꝝ suo ante mediū alta-
ris cū mitra: et Rex a suis p̄la-
tis et Baronib⁹ associatus ve-
nit ante Metropolitanū: corā
quo genuflex⁹ detecto capite
offert ei aurū quātū sibi pla-
cet: et manū metropolitani re-
cipientis osculat⁹: deinde ad
soliū suū reuertit⁹. Metro-
politan⁹ lauat manus: surgit
accedit ad altare et prosequit⁹
missam vsq; ad cōmunionē.
Cū secreta diei dicit⁹ pro rege
sub vno per dñm. *Secreta.*
Suscipe dñe preces et ho-
stias ecclesie tue p salute
famuli tui. *A.* Regis nri sup-
plicantis: et in p̄tectione fide-
lium populoz: antiqua bra-
chij tui operare miracula: vt
superat⁹ pacis inimicis: secu-
ra tibi fuiat christiana liber-
tas. Per dñm. *Pat dat regi p-
primū et p̄latis paratis cum*

instrumēto ad hoc ordinato
Postq̄ Metropolitano se de
corpore ⁊ sanguine: quē totū
sumere debet cōmunicauerit
⁊ se purificauerit: anteq̄z digi
tos abluat Rex detecto capi
te de thalamo suo accedit ad
altare: corā quo in supremo
gradu genuflectit: ⁊ dicit sub
missa intelligibili tamē voce.

Confiteor deo oīpotenti r̄c.
Metropolitano ad ipsum re
gē verso ⁊ detecto capite stan
te: et finita per regem confes
sione metropolitanus eodez
modo stans dicit.

Misereat tui omnipotēs de⁹
⁊ dimissis peccatis tuis pdu
cat te ad vitā eternā. **R. Amē.**

Indulgentiā absolutionem:
⁊ remissionē peccatorū tuorū
tribuat tibi oīpotens ⁊ mise
ricors dñs. **R. Amē.** et manu
dextra signū crucis super re
gem pducat: tum vertit se ad
altare ⁊ accipit hostiam con
secratam inter pollicē ⁊ indi
cem dextre manus ⁊ patenāz
cū sinistra p̄tinuo hostie sup
ponit: et cōuersus ad regē cū
ipso sacramēto format signū
crucis ante faciē Regis ⁊ ipm
cōmunicat dicens:

Corpus dñi nostri Jesu xp̄i
custodiat te et pducat in vi
tam eternam. Rex priusq̄z cō
munionē sumit osculat ma

num dextrā metropolitani: ⁊
sumpta cōmunionē: ex calice
d̄ manu metropolitani se pu
rificat: et purificat⁹ ad thala
lamū suū reuertit. Metropo
litan⁹ vero patenā cū pollice
dextre man⁹ extergit diligen
ter sup calicem: ne quid de sa
cramēto sup ea remaneat: ab
luit etiā super calicē digitos:
ablutionem sumit: et accepta
mitra lauat manus: et pficit
missam. Cū postcōm. diei di
cit p̄o rege sub vno p̄ dñm.

Deus qui ad postcōm.
p̄dicanduz eterni regni
euangeliū: Romanū imperiū
p̄parasti: p̄tende famulo tuo
**A. Regi n̄ro arma celestia: vt
pax ecclesie nulla turbet tēpe
state bellozū. p̄ dñm. In fine
metropolitan⁹ dat b̄ndictio
nem solemnē: qua data singu
li ad sua reuertuntur.**

I vero tūc Regina
b̄ndicēda sit ⁊ coro
nāda. q̄z primū ip̄o
rege intronizato: et
oīonib⁹ expletis. Metropoli
tan⁹ cū p̄latis parat⁹: ad alta
re reuersus: in faldistorio se
det. Rex de solio suo surgens
cū comitiua sua: coronā in ca
pite: ⁊ sceptrū i manu gestās
ante altare ad Metropolita
nū pficiscit⁹: ⁊ facta ei reueren
tia: stās detecto capite: petit

reginam benedici ⁊ coronari
sub hmoi aut similib⁹ verbis

Reuerende pater: postula
mus vt consortē nostrā
nobis a deo cōiunctā benedi
cere: ⁊ corona reginali decoza
re dignemini: ad laudē ⁊ glo
riam saluatoris nr̄i Jesu xp̄i.

Deinde ad soliu suū reuertit̄.

Tunc regina que ī aliquo lo
co ad partē in ecclesia a prin
cipio steterat: a duob⁹ Ep̄is
paratis: nō his qui regem de
dixerūt: sed primis post eos
crine soluto: et capite velato:
in vestibus suis cōmunibus
ad metropolitanū ante alta
re deducit̄: ⁊ facta metropoli
tano reuerentia: corā illo ge
nuflectit: et ei⁹ manū osculat̄.

Tūc surgit metropolitan⁹ cū
mitra ⁊ ī faldistorio pcūbit.
Regina vero ad ei⁹ sinistrā in
terrā se p̄sternit. ⁊ inchoat̄ ac
sub breuitate pficit̄ Letania:
supra sub ordinatiōe subdia
coni posita. qua finita metro
politan⁹ deposita mitra sur
git: ⁊ stās versus ad illā: ante
se genuflectam: dicit sequentē
orationem intelligibili voce:
quā etiā ⁊ alia sequētia astan
tes plari parati submissa vo
ce dicunt.

Oremus.

Omnipotens sempiternē.
De⁹: hāc famulā tuā cele
sti bene ⁊ dictiōe sanctifica:

et quā in adiutoriu regni Re
ginā eligim⁹: tua vbiq; sapiē
tia doceat atq; cōfortet: et ec
clesia tua fidelē famulā semp
agnoscat. Per eūdē dñm nr̄m
Ihesum xp̄m filiū tuū: q tecū
viuit et regnat ī vnitate spūs
sancti deus. **Deinde extensis
manibus ante pectus dicit.**

Per omnia secula seculorū. **R.**

Amē. **V.** Dñs vobiscū. **R.** Et

cū spiritu tuo. **V.** Sursū cor

da. **R.** Habem⁹ ad dominū.

V. Grās agam⁹ domino deo

nr̄o. **R.** Dignū et iustū est.

Uere dignū ⁊ iustū est equū

et salutare. Nos tibi semp ⁊

vbique gratias agere domine

sancte pater omnipotens eterne

deus. Bonorum cunctorum auctorem

ac distributorem: benedictionem

numquam omnium largus infusorem:

tribue super hanc famulam tuam

reginam benedictionis tue copiam:

et quam humana electio

sibi preesse gaudet: tua superne

electionis et benedictionis

infusio accumulatur. Concede ei

domine auctoritatem regiminis

consilii magnitudinem: sapientie

prudencie ⁊ intellectus

habundantiaz: religionis ac

pietatis custodiam. Quate-

nus mereatur benedicí et au-

gumétari in nomine vt Sar-

ra. visitari et fecundari vt

Rebecca. contra omniú mu-

niri vitiozú monstra vt Ju-

ditib. In regimine regni eligi-

vt Hester. Ut quã humana

nititur fragilitas benedice-

re: celestis potius intimi ro-

ris repleat infusio. Et que a

nobis eligitur ⁊ benedicít in

Reginam: a te mereatur obti-

nere premiú eternitatis per-

petue. Et sicut ab hominib?

sublimatur in nomine: ita a te

sublime est fide et operatioe. Illo

etiam sapientie tue eam rore profu-

de: quem beatus David in repro-

missione: et filius eius Salomone

precepit in locupletatioe. Sis

ei domine contra cunctorum

ictus inimicorum lorica. In

aduersis galea. In prosperis

sapientia. In protectione de-

us sempiternus. Sequatur

pacem: diligat charitatem: absti-

neat se ab omni impietate: loquitur

iusticiam: custodiat veritatem:

sit cultrix iusticie et pietatis

amatric religionis. Viget quoque

presenti benedictiōe in hoc

euo ānis plurimis: et in sem

piterno sine fine eternis.

Quod sequitur dicit plane legēdo ita tñ q̄ a circūstantib⁹ audiatur. Per dñm nrm̄ Jesum xp̄m filiū tuū: qui tecū vivit et regnat in vnitate spirit⁹ sancti deus. p̄ oīa secula seculorum. **R.** Amē. **Q**ua p̄fatione expleta sedet metropolitan⁹: et accepta mitra iungit in modum crucis cū oleo cathecuminorum illius brachium dextrum inter iuncturas man⁹ et iuncturas cubiti: ac inter scapulas dicens.

Deus pater eterne glorie sit tibi adiutor: et omnipotens benedicat tibi: preces tuas exaudiat: vitam tuā longitudine dierū adimpleat: benedictionem tuā iugiter confirmet: te cum omni populo in eternū conseruet: inimicos tuos confusiōe induat: et sup

te xp̄i sanctificatio: ac huius olei infusio floreat: vt qui tibi i terris tribuit benedictionem: ipse in celis cōferat meritum angelorū: ac benedicat te: et custodiat in vitā eternā: **J**esus xp̄s dñs noster: qui viuit et regnat deus in secula seculorū. **R.** Amen. **Q**uo facto surgit Regina: et a suis ducit ad sacristiam seu papilionem: vbi rex regales vestes induit: est: ibi et ipsa induitur vestib⁹ reginalib⁹: quib⁹ indutis reducit ad metropolitanum adhuc cum mitra in faldistorio sedentes: qui imponit illi an se genuflecte coronā dicens.

Accipe coronam glorie vt scias te esse cōsortem regni: populoq; dei semp prospere p̄sulas: et quanto plus exaltaris: tanto amplius humilitatem diligas: atq; custodias in christo Jesu domino nostro. **E**t mox dat ei scētrum dicens.

Accipe virgam virtutis et equitatis: et esto pauperibus misericors et affabilis: viduis: pupillis: et orphanis diligentissimam curam exhibeas: vt omnipotēs deus auget tibi gratiam suā. Qui viuit et regnat in secula seculorum **Q**uo facto surgit Regina: et episcopi parati qui ipsā

ad altare deduxerunt: eā asso-
ciant vsqz ad suum thalamū:
vbi sedet in solio suo: puellis
eius ipsaz comitantibz. dein-
de dicitur Alleluia. vel Tra-
ctus. Euangelium et Offerto-
rium. Quo dicto Regina cum
rege a suis tm̄ associati vadūt
ad offerēduz metropolitano
ī faldistorio ante mediū alta-
ris sedenti: de auro quantuz
volūt: deinde reuertunt quis-
qz ad thalamū suū. et procedi-
tur ī missa vsqz ad cōmunio-
nem. Data pace Regi et regine
per primū ex platis paratis:
cū instrumento ad hoc ordi-
nato. Rex et regina a suis rātū
associati: descendunt de tha-
lamis et veniūt ad altare: vbi
ī supremo gradu genuflectūt
et pcepta cōmuniōe per Me-
tropolitanū: anteqz digitos
abluat: vertit se ad Regem et
Reginaz: qui dicūt submissa
intelligibili tamen voce.

Cōfiteor deo omnipotēri etc.
q̄ dicta Metropolitan⁹ dicit
Misereatur vestri om̄ipotēs
deus: et dimissis peccatis ve-
stris perducatur vos ad vitam
eternam. *R.* Amen.

Indulgentiaz: absolutionem
et remissionem peccatorū ve-
stroꝝ tribuat vobis oīpotēs
et misericors dñs. *R.* Amen.
et manu dextra pducit signū

crucis sup regem et reginā: tū
vertit se ad altare et ponit am-
bas hostias consecratas sup
patenam: et cōuersus ad regē
et reginam accipit vnaz et eis-
dem hostijs inter pollicem et
indicem dextre man⁹: et cū si-
nistra patenaz continuo retinet
sub ipsa dextra: et cū sacramē-
to quod in dextra tenet: for-
mat signum crucis ante faciē
regis et eū cōmunicat dicēs.
Corpus dñi nostri Jesu xp̄i
custodiat te et perducatur in vi-
tam eternam. Rex priusqz cō-
muniōez sumit osculat manū
dextraz metropolitani.
tum simili modo cōmunicat
reginā: que similiter ei⁹ manū
osculatur: et successiue ambos
et calice suo purificat: qui pu-
rificati ad thalamos suos re-
uertuntur eo ordine quo ve-
nerūt. Metropolitan⁹ vo pa-
tenam cum pollice dextre ma-
nus extergit diligenter super
calicem: ne quid de sacramen-
to sup ea remaneat: abluat su-
per calicem digitos: ablutio-
nem sumit: et accepta mitra
lauat manus: pficit missam:
et in fine dat benedictionē so-
lemnē: qua data Rex et regina
vadunt ad palatiū suū. et me-
tropolitan⁹ ac alij plati oēs
deponūt vestes sacras: et ad
propria quisqz reuertit.

Si autē Rege iam pridē coronato. Regina sola vt cōiungit illius coronanda sit. parant̄ duo thalami: et alius locus in quo regina a principio officij vsq; ad tēpus coronationis expectat. Vocant̄ omnes p̄lati regni: ac omnia alia fiūt: que supra pro coronatione regis ordinata sunt. Die autē statuto Metropolitano et p̄latis in ecclesia cōstitutis et se vestientib;. Rex vestibus regalibus indutus cū corona in capite: et sceptro ī manu: Ense p̄cedente: a suis associatus venit ad ecclesiā: et ascendit thalamus suū: et metropolitano ac p̄latis omnibus parat; incipit̄ missa more solito: et continuat̄ vsq; ad **Alleluia** vel **Tractus**. si sit dicēdus exclusiue. Tum rex coronam et sceptrū ferēs: descendit de thalamo suo: et metropolitano in Faldistorio ante altare cū mitra sedente: petit ab eo reginā benedici et coronari sub his verbis.

Reuerende pater: postulam; vt consortē nostrā nobis a deo cōiunctā benedicere: et corona reginali decorare dignemini: ad laudē et gloriam saluatoris nr̄i Iesu xp̄i. Deinde ad thalamū suū reuertit̄: et regina que vsq; tunc in

aliquo loco ad partē in ecclesia steterat: a duob; p̄riorib; p̄latis paratis: crine soluto: et capite velato: ducit̄ ad Metropolitā ante altare sedentem: et facta ei reuerentia: corā eo genuflectit: et eius manum osculat̄. Tūc surgit metropolitā: et cū mitra procūbit supra faldistoriū. Regina vero ad ei; sinistrā se in terrā p̄sternit. et inchoant̄ Letanie et p̄ficiunt̄: ac omnia alia fiūt que supra ī coronatione regine dicta sunt vsq; ad **Offertorium**. ad quod poterit rex cum regina p̄cedere: vel regina sola: p̄ vt regi placebit. Facta cōmunionē per metropolitā: cōmunicat̄ regina. Deinde perficit̄ missa: et in fine metropolitā dat benedictionem solemnem.

Si vero Regina coronāda est vt regni dñā: et absq; rege: tunc paratur thalamus vnus in ecclesia. vocant̄ p̄lari regni: et omnia alia similiter fiunt: que supra pro coronatione regis ordinata sunt. Die statuto cōueniūt in ecclesia: in qua coronatio fieri debet: vbi metropolitā aut alius ad quē spectat: cū Ep̄is alijs parat se: et sedent ante altare: vt supra dictus est. Interim regina cōsuetis vestibus

induta: cum suis p̄latis: Ba-
ronib⁹: ⁊ puellis: ac alijs do-
mesticis venit ad ecclesiam: ⁊
cum fuerit prope p̄sbyteriū:
duo priores episcopi parati:
veniunt ei obuiā: ⁊ cū mitris
capita illi aliquantulus incli-
nātes. ipsas inter se mediā vs-
q; ad Metropolitanū dedu-
cūt. cui regina caput incli-
nās: humilem reuerentiā exhibet.
qua facta prior ipsorū dedu-
centiū: detecto capite: versus
ad metropolitanum dicit.

Reuerendissime pater: po-
stulat sancta mater eccle-
sia: vt p̄sentem circūspectam
mulierem: ad dignitatez regi-
nalem subleuetis. **Tūc inter-
rogat metropolitanus.**

Scitis illam esse dignam et
utilem ad hanc dignitatem.

Ille respondet.

Et nouimus ⁊ credimus eā
esse dignam et utilem ecclesie
dei: ⁊ ad regimē huius regni.

Metropolitanus dicit.

Deo gratias. **Tūc sedet re-
gina media inter ipsos episco-
pos deducētes: congruenti
spacio a Metropolitanano: ita
vt illi faciem vertat: ipsi etiaz
deducētes ep̄i: senior ad dex-
tram: alius ad sinistra regine
se collocāt: vt ⁊ ip̄i ad alteru-
trum facies vertant. Ip̄is sic
sedentib⁹: postq; aliquantu-**

lum quieuerint. Metropolitanus
cozonandā reginā dili-
genter instruit ⁊ admonet de
fide ⁊ dilectiōe dei: ac salubri
regimine regni ⁊ populi. De-
fensione ecclesiarū et misera-
biliū personarū: ⁊ alijs opo-
tunis voce congruenti et in-
telligibili dicens.

Qum hodie p̄ man⁹ n̄ras
circūspecta mulier: qui
xp̄i saluatoris n̄ri vice in hac
re fungimur: quāuis indigni
sacram vnctionē: ⁊ regni insi-
gnia sis susceptura: bene est:
vt te prius de onere ad quod
destinaris: aliquantulū mo-
neam⁹. Reginalē hodie susci-
pis dignitatem: ⁊ regendi fi-
deles populos tibi cōmissos
curam sumis. Preclarus sane
inter mortales locus: sed dis-
criminis: laboris: atq; anxie-
tatis plenum. Verum si con-
sideraueris q̄ ois potestas a
domino deo est: per quē regi-
ne regnant: ⁊ legum condito-
res iusta decernunt: quodq;
de grege tibi cōmissio: ip̄i deo
rationē es redditura. Primū
pietatem seruabis. Dominū
deū tuū tota mente: ac puro
corde coles. Christianaz reli-
gionem ac fidem catholicam
quā ab incunabilis professa
es: ad finē vsq; inuiolatā reti-
nebis: eāq; cōtra oēs aduer-

santes pro viribus defendes. Ecclesiarum prelatibus: ac reliquis sacerdotibus: condignam reuerentiam exhibebis. Ecclesiasticam libertatem non inculcabis. Iusticiam sine qua nulla societas diu consistere potest: erga omnes incuncte administra bis: bonis premia: nocuis debitas penas retribuendo. Viduas: pupillos: pauperes ac debiles ab omni oppressione defendes. Omnibus te aduentibus: benignam: mansuetam: atque affabilem: pro reginali tua dignitate te prebebis: et ita te geres: ut non ad tuam: sed totius populi utilitatem regnare: premiumque benefactorum tuorum: non in terris: sed in celo expectare videaris. Quod ipse prestare dignetur: qui vivit et regnat deus in secula seculorum. **Quo facto Regina electa accedit ad Metropolitanum: et genuflera osculatur eius manum: et facit hanc professionem dicens.**

Ego. A. deo annuente futura Regina. B. profiteor et promitto coram deo et angelis eius: deinceps legem iusticiam et pacem ecclesie dei: populoque mihi subiecto: pro posse et nosse facere atque servare: salvo condigno misericordie dei respectu: sicut in consilio

fideliu meorum melius potero inuenire. Pontificibus quoque ecclesiarum dei: condignum et canonicum honorem exhibere: atque ea que ab imperatoribus et regibus ecclesiis collata et redita sunt: inuolabiliter obseruare. Abbatibus: comitibus et vasallis meis congruum honorem: secundum consilium fideliu meorum prestare. **Deinde ambabus manibus tangit librum Euangeliorum: quem metropolitanus coram ea super genibus apertum tenet: inferiori parte libri regine versa dicens. Sic me deus adiuuet: et hec sancta dei euangelia.**

Quo facto metropolitanus surgit: et cum mitra precubitus in fastigio. Regina vero ad eius sinistram in terram se prosternit: et Cantores incipiunt scola psalmodie Letaniam super in ordinatione subdiaconi positam. In qua cum dictum fuerit.

Ut obsequium seruitutis nostre: tibi rationabile facias.

Te rogamus audi nos. Metropolitanus surgit: et accepto baculo pastorali in sinistra super illam dicit.

Ut hanc electam in reginam coronandam bene dicere digneris. R. Te rogamus audi nos. Secundo dicit.

Ut hanc electam in reginam coronandam bene dicere et

cōse ⁊ crare digneris. **R.** Te
rogam⁹ audi nos. producen
do super reginam signuz cru
cis vbi in textu signatus est.
Idem dicunt ⁊ faciūt episco
pi parati: genuflexi tamē per
manentes: quo dicto metro
politanus redit ad accubitū
Cantozibus Letaniā resumē
tibus ⁊ perficiētibus. qua fi
nita. Metropolitanus depo
sita mitra surgit: regina pro
strata manente: et dicit super
eam intelligibili voce oratio
nem sequentem: quam astan
tes episcopi etiā sine mitris ī
loc⁹ suis stātes submissa vo
ce pronūciant. **Oremus.**

Omnipotens sempiternus
deus: banc famulā tuā
celesti bene ⁊ dictiōe sancti
fica: ⁊ quam in gubernationē
regni reginam eligimus: tua
vbiq; sapiētia doceat atq; cō
fortet: et ecclesia tua fidelem
famulam semper agnoscat.
Per eundē dominū nostrum
Iesum xp̄m filium tuum: qui
tecum vivit ⁊ regnat ī vnita
te spiritus sancti deus. **Dein
de mediocri voce extēsis ma
nibus ante pectus dicit.**

Per omnia secula seculorū. R.

Amē. V. Dñs vobiscū. R. Et

cū spiritu tuo. V. Sursū cor

da. R. Habem⁹ ad dominū.

Gras agam⁹ domino deo

nro. R. Dignū et iustū est.

Uere dignū ⁊ iustū est equū

et salutare. Nos tibi semp ⁊

vbiq; gratias agere domine

sancte pater oīpotens eterne

deus. Bonorū cūctorū auctor

ac distributor: benedictio

nūq; omniū largus infusor:

tribue sup hāc famulā tuam

reginā benedictionis tue co

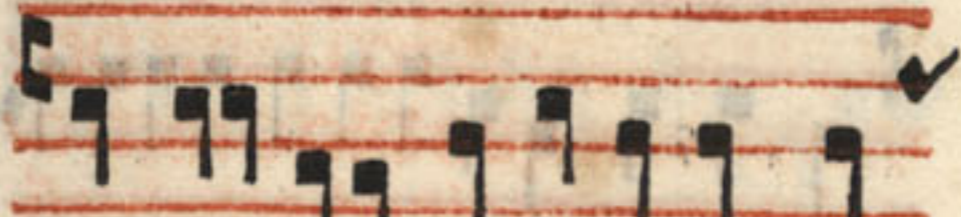
piam: ⁊ quā humana electio

sibi p̄esse gaudet tua sup

ne electionis et benedictio

nis infusio accumulet. Con

cede ei domine auctoritatez

regiminis: consilij magnitu

dinez sapientie prudentie et

intellectus habundantiam.

religionis ac pietatis custo

diā. Quaten⁹ mereatur bene

dici: et augumentari in nomine

ut Sarra. visitari et fecundari

ut Rebecca. contra omnium

muniri vitiorum monstra ut

Judith. In regimine regni eli-

gi ut Hester. ut quam humana

nititur fragilitas benedice-

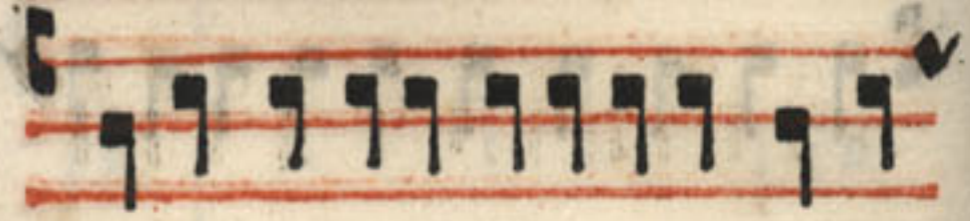
re: celestis potius intimi ro-

ris repleat infusio. Et que a

nobis eligitur: et benedicunt in

Reginam a te mereatur obti-

nere premium eternitatis per-

petue. Et sicut ab hominibus

sublimatur in nomine: ita a te

sublimetur fide et operatio-

ne. Illo etiam sapientie tue

eam rose perfunde: quē bea-

tus David i repromissioe: et

filius ei? Salomō pcepit in

locupletatione. Sis ei domi-

ne cōtra cūctoꝝ ictus inimi-

coꝝ loꝝica. In aduersis ga-

lea. In prosper? sapiētia. In

prectione clype? sempitern?

Sequat pacē: diligat caritatē

abstineat se ab omī impieta-

te: loquat iusticiā: custodiat

veritatē. Sit cultrix iusticie

7 pietatis: amatrix religiōis

vigeatq3 p̄senti b̄ndictioe in

hoc euo ānis plurimis: et in

sempiterno sine fine eternis.

Deinde dicit plane legendo:
ita tñ q̄ a circūstantib⁹ au-
diatur. Per dominū n̄m r̄c.
Quibus dictis sedet Metro-
politanus ⁊ accepta mitra in-
tingit pollicez dextre manus
in oleum catbecuminoꝝ: ⁊ i-
ungit in modum crucis bra-
chium dextrum Regine inter
iuncturā manus ⁊ iuncturaz
cubiti: ac iter scapulas dicens
Deus pater eterne glorie
fit tibi adiutor: ⁊ omni-
potens benedicat tibi: preces
tuas exaudiat: vitam tuā lon-
gitudine dierū adimpleat: be-
nedictionē tuam iugiter con-
firmet. te cum omni populo
in eternum conseruet: inimi-
cos tuos confusione induat
et sup te xp̄i sanctificatio: ac
huius olei infusio floreat: vt
qui tibi ī terris tribuit bene-
dictionem. ipse in celis cōfe-
rat meritum angeloz. ⁊ bene-
dicat te: ⁊ custodiat in vitam
eternam. Jesus xp̄s dñs no-
ster: qui viuit ⁊ regnat deus
in secula seculoz. **Quo facto**
surgit Regina ⁊ ad partem se-
retrahit: vbi plati sui dome-
stici ei assistunt. Metropolita-
tanus vero accedit ante alta-
re: deposita mitra cū suis mi-
nistris facit confessionē. Idē
faciunt Ep̄i parati: iuxta sedi-
lia sua sine mitris stātes. Fa-

cta confessione metropolita-
nus ascendit ad altare: oscu-
latur. incensat. ⁊ p̄cedit ī mis-
sa vsqz ad **Alla** exclusiue. vel
Tractum si dicit̄ more cōsue-
to. Regina v̄o ducitur a suis
ad sacristiam vel papilionez:
vbi accipit vestes reginales.
Deinde redit cū illis ad thala-
mū. vbi manet vsqz ad dictū
Graduale. nō tamen sedet in
folio. sed sup aliquod faldi-
stozium sibi paratū genufle-
ra procūbit. audiēs missam.
Missā dicit̄ de die. ⁊ cum ora-
tione diei dicit̄ pro ipsa electa
regina sub vno Per dominū
Deus regnozū om̄. **Oro.**
niū p̄tectoꝝ. da famule
tue. A. regine nostre triūphū
virtutis tue scienter excolere
vt que tua cōstitutiōe est prin-
cipissa. tuo semp munere sit
potens. Per dñm. **Graduale**
cantato metropolitan⁹ sedet
in faldistorio cū mitra. ⁊ Re-
gina a suis associata media i-
ter priores duos platos pa-
ratos ad Metropolitanū re-
ducitur. cui facta reuerentia
vt prius genuflectit corā eo.
Tunc imponit̄ ei corona quā
omnes ep̄i parati qui adsunt
de altari per metropolitanz
sumptā manibus tenēt. ipso
metropolitano illā regente ⁊
capiti illi⁹ imponēte ⁊ dicēte.

Accipe coronam Regni: que licet ab indignis Episcoporum tamen manibus capiti tuo imponitur: in nomine patris et filii et spiritus sancti. quam sanctitatis gloriam et honorem: ac opus fortitudinis intelligas significare: et per hanc te participem ministerii nostri non ignores. Ita ut sicut nos in interioribus pastores: rectoresque animarum intelligimur: ita et tu contra aduersitates ecclesie christi defensatrix assistas Regnique tibi a deo dati: et per officium nostre benedictionis in vice apostolorum: omniumque sanctorum: regimini tuo commisi: utilis executrix: perspicuaque regnatricis semper appareas: ut inter gloriosos athletas: virtutum gemis ornata: et premio superne felicitatis coronata: cum redemptore et salvatore nostro Iesu christo: cuius nomen vicemque gestare crederis: sine fine glorieris: qui vivit et imperat deus cum patre et spiritu sancto in secula seculorum.

Et mox dat ei sceptrum in manum dicens.

Accipe virgam virtutis et equitatis: et esto pauperibus misericors et affabilis: viduis: pupillis et orphanis diligentissimam curam exhibeas: ut omnipotens deus augeat

tibi gratiam suam: qui vivit et regnat in secula seculorum.

Tum surgunt omnes: et metropolitanus cum omnibus episcopis paratis deducit reginam coronam in capite: et sceptrum in manu ferentem: mediam inter se et digniores episcopum paratum supra solium: ubi stans cum mitra una cum eodem digniore Episcopo intronizat eam in solio dicens.

Sta et retine a modo locus tibi a deo delegatus: per auctoritatem omnipotentis dei: et per presentem traditionem nostram: omnium scilicet Episcoporum: ceterorumque dei servorum: et quanto clerum sacris altaribus propinquioris prospicis: tanto ei potentior in locis congruis honorem impendere memineris: quatenus mediator dei et hominum: te mediatrix cleri et plebis: in hoc regni solio confirmet: et in regnum eternum secum regnare faciat. Iesus christus dominus noster. Rex regum et dominus dominantium: qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat deus per omnia secula seculorum. **Deinde metropolitanus deposita mitra inchoat scola persequente hymnum.**

Te deū laudam⁹. **Q**ui totus dicitur prout habet supra in fine consecrationis Electi in Episcopū. quo incepto Metropolitanus accedit ad dexteram regine: ibi cōtinuo manens vsqz ad finē hymni. Finito hymno Metropolitan⁹ stans vt prius iuxta Reginas sine mitra dicit sup illam. **V.** Firmetur manus tua: ⁊ exaltetur dextera tua. **R.**

Justicia ⁊ iudicium preparatio sedis tue. **V.**

Dñe exaudi orōnē meā. **R.**

Et clamor me⁹ ad te vēlat. **V.**

Dominus vobiscum. **R.**

Et cū spiritu tuo. **O**remus.

Deus qui victrices Moy-
si manus in oratiōe firmasti: q quāuis etate languesceret: infatigabili sanctitate pugnabat: vt dum Amalech iniquus vincit: dum pphān⁹ nationū populus subiugat: exterminatis alienigenis: hereditari tue possessio copiosa seruiret: opus manū tuarū pia nostre orationis exauditione confirma. Habemus et nos apud te sancte pater: dominū saluatozē: qui p nobis manus suas extēdit in cruce: per quē etiā precamur altissi-

me: vt tua potētia suffragante: vniuersoz hostiū frangat impietas: populusqz tuus cessante formidine: te solū timere cōdiscat. Per eūdē dñz ⁊c.

R. Amē. Quibus finitis Metropolitan⁹ cū episcopis paratis reuertit ad sedem suam prope altare: ⁊ dicit Alleluia vel Tractus. Euangelium. et alia vsqz ad Offertoriū inclusive. quo dicto Metropolitanus sedet in faldistorio ante mediū altaris cū mitra: ⁊ Regina a suis p̄latib⁹: magnatib⁹ ⁊ alijs associata: venit añ Metropolitanū: corā quo genuflecta: offert ei aurū quantū sibi placet: ⁊ manū Metropolitan⁹ osculat. Deinde ad solii suū reuertit: Metropolitan⁹ lauat man⁹ surgit: accedit ad altare: ⁊ psequit missam vsqz ad cōmunionē. cū secreta diei dicit pro regina sub vno Per dominū.

Secreta.

Suscipe dñe p̄ces ⁊ hostias ecclesie tue p salute famule tue. **A.** regine nre supplicantis: ⁊ in p̄tectione fidelium populozū: atriqz brachij tui operare miracula: vt superatis pacis inimicis: segura tibi seruiat christiana libertas. p dominū. **Pax** dat regine per primū ex p̄latib⁹ paratis cum instrumēto ad hoc ordinato

Postq̄z metropolitan⁹ se cō-
municauerit d̄ corpore ⁊ san-
guine: ⁊ se purificauerit ante
q̄z digitos abluat: Regina si-
ne Corona et sine Iceptro de
thalamo suo a suis dūtarat
associata: accedit ad altare: ge-
nuflectit ī supremo gradu al-
taris: ⁊ metropolitano dete-
cto capite ad eam verso: dicit
Regina submissa intelligibili
tamen voce.

Confiteor deo omnipotēti ⁊c.
quo dicto metropolitan⁹ ad-
huc eodez modo stans dicit.
Qisereatur tui omnipotens
deus: et dimissis peccat⁹ tuis
perducat te ad vitam eternā.
R. Amen.

Indulgentiā: absolutionem
⁊ remissionē peccatorū tuoz
tribuat tibi omnipotēs ⁊ mi-
sericors domin⁹. **R.** Amen.

**Et manu dextra signum cru-
cis super Reginam producit:**
vertit se ad altare: accipit ho-
stiam consecratā inter polli-
cem ⁊ indicem dextre manus
et cum sinistra patenam cōti-
nuo supponit hostie: ⁊ cōuer-
sus ad reginam cū ipso sacra-
mento format signuz crucis
ante faciem Regine ⁊ eam cō-
municat dicens.

Qorpus domini nostri Iesu
xpi custodiat te ⁊ perducat ī
vitam eternā. Regina anteq̄z

sumit sacramentū: osculatur
manū dextram metropolita-
ni: ⁊ sumpta cōmuniōe et ca-
lice de manu Metropolitanī
se purificat: et purificata ad
thalamū suū reuertitur cum
suis vt venit. Metropolitanus
vero patenam cū pollice
dextre man⁹ extergit diligen-
ter super calicē ne quid de sa-
cramento super ea remaneat:
abluit etiā super calicem digi-
tos: abluitionem sumit: et ac-
cepta mitra lauat man⁹: ⁊ pfi-
cit missam. Eū postcōm. diei
dicit̄ pro regina sub vno **Per
dominū.**

Postcōm.
Deus qui ad p̄dicandum
eterni regni euangeliuz
Romanū imperiuz p̄parasti:
p̄tende famule tue. **A.** regine
nr̄e arma celestia: vt pax eccle-
sie nulla turbeſ tēpestate bel-
lozum. **Per dñm.** In fine me-
tropolitanus dat benedicti-
onem solemne. qua data oēs
vadūt in pace. Missa dicit̄ de
die cū cōmemoratiōe pro Re-
gina electa sub vna cōclusiōe
p̄out supra ordinatum est.

Qum autē regina iam p̄-
cedem vt regni dñia: bene-
dicta ⁊ coronata: deinde con-
sortē sibi elegerit: quē postea
statuerit coronari. Ad diē or-
dinataz vocant̄ omnes p̄lati
regni: parāt̄ duo thalami: ac

omnia alia ordinant: put supra in coronatione regis posita sunt. Die autem statuto: metropolitano et platis in ecclesia constitutis: et se vestientibus. Regina reginalibus vestibus induta: cum corona in capite: et sceptro in manu: a suis associata: venit ad ecclesiam: et ascendit thalamum suum. Illis autem paratis: et suo ordine sedentibus: ut supra in coronatione regis ordinatum est Regina de thalamo suo descendens cum corona in capite: et sceptro in manu: venit coram Metropolitano: a quo facta ei reverentia: petit regem consortem suum benedici et coronari sub his verbis.

Reuerende pater: postulamus ut consortem nostrum a deo nobis coniunctum benedicere: et corona regali decorare dignemini: ad laudem et gloriam saluatoris nostri. Deinde ad thalamum suum revertitur. Interim rex vestibus militaribus indutus: venit ad ecclesiam a suis prelatibus domesticis non paratis: ac Comitibus: magnatibus regni: et alijs associatus: qui cum venerit prope presbyterium: duo priores episcopi ex paratis: ei obviam veniunt: et cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes:

ipsum usque ante Metropolitanum deducunt. coram quo Rex birreto deposito: caput inclinans: humilem ei reverentiam exhibet: qua facta: priorum episcoporum deducentium: stans detecto capite usque ad metropolitanum: voce intelligibili dicit.

Reuerendissime pater: postulat sancta mater ecclesia etc. Et omnia alia suo ordine fiunt: prout habetur supra sub prima Rubrica de benedictione et coronatione Regis: usque ad aliam rubricam de coronatione regine: que hic obmittitur cum sit prius coronata.

CDe benedictione novi militis. Tres creati et benedici potest quacumque die: loco et hora. sed si inter missarum solennia creandus est. Pontifex in eo habitu in quo missam celebravit: aut illi interfuit: in faldistorio ante medium altaris stans vel sedens prout convenit. finita missa id peragit. Si autem extra divina: in stola super rochetum: aut suppellicium si esset pontifex regularis: id facit. Et primo ensem: quem aliquis coram eo genuflexus: euaginatium tenet: stans detecto capite benedicit si non sit benedictus dicens.

Exaudi quesumus domine
preces nostras: et hunc
Ensem: quo hic famulus tuus
circūcingi desiderat: maiesta-
tis tue dextera dignare bene-
dicere: quatenus esse possit
defensor ecclesiarum: viduarum:
orphanorum: omniumque deo ser-
uientium: contra seuitiam paga-
norum: alijque sibi insidiantibus
sit terror et formido: pre-
stans ei eque persecutionis: et
iuste defensionis effectum.
Per christum dominum nostrum.

R. Amen. **Oremus.**

Bene + dic domine sancte
pater omnipotens eter-
ne deus: per inuocationem san-
cti tui nominis: et per aduentum
christi filij tui domini nostri: et
per donum sancti spiritus pa-
racliti hunc Ensem: ut hic fa-
mulus tuus: qui hodierna die
eo tua concedente pietate pre-
cingitur: inuisibiles inimicos
sub pedibus conculet: victo-
riaque per omnia potitus semper
maneat illesus. Per christum do-
minum nostrum. **R.** Amen. **Dem**

de dicit stans ut prius

Benedictus dominus deus
meus: qui docet manus
meas ad prelium: et digitos
meos ad bellum.

Misericordia mea et refugium
meum: susceptor meus et libe-
rator meus.

Protector meus et in ipso spe-
raui: qui subdis populum me-
um sub me.

Gloria patri et filio et spiritui sancto
Sicut erat in principio et nunc
et semper: et in secula seculorum. Amen. **V.**

Saluum fac seruum tuum domine. **R.**

Deus meus sperantem in te. **V.**

Esto ei domine turris fortitudi-
nis. **R.** A facie inimici. **V.**

Domine exaudi orationem meam. **R.**

Et clamor meus ad te veniat. **V.**

Dominus vobiscum. **R.**

Et cum spiritu tuo. **Oremus.**

Domine sancte pater om-
nipotens eterne deus: qui
cuncta solus ordinas et recte
disponis: qui ad coherendam
malitiam reproborum: et tuen-
dum iustitiam: usum gladii in
terris hominibus tua salubri
dispositione permisisti: et mili-
tarem ordinem: ad populi pro-
tectionem institui voluisti:
quique per beatum Johannem mi-
litibus ad se in deserto venien-
tibus: ut neminem concuterent:
sed proprijs contenti essent sti-
pendijs: dicit fecisti: clementiam
tuam domine suppliciter exo-
ramus: ut sicut Dauid puero
tuo Goliath superandi largi-
tus es facultatem: et Judam
Machabeum: de feritate gen-
tium nomen tuum non inuocan-
tium: triumphare fecisti. Ita et
huic famulo tuo: qui nouiter

171
iugo militie colla supposuit:
pietate celesti vires et auda-
ciam: ad fidei et iusticie defen-
sionem tribuas: et prestes fi-
dei: spei: et charitatis augmen-
tum: et da ei timorem: pariter
et amorem: humilitatem: per-
seuerantiam: obedientiam et
patientiam bonam: et cuncta in
eo recte disponas: ut neminem
cum gladio isto: vel alio iniu-
ste ledat: et omnia cum eo iusta
honeste et recte defendat: et si-
cut ipse de minori gradu: ad
nouum militie prouebit ho-
nozem: ita veterem hominem
deponens cum actibus suis:
nouum induat hominem: ut te
timeat: et recte colat: perfido-
rum consortia vitet: et suam
in proximum charitatem exten-
dat: proposito suo in omnibus
recte obediat: et suum in cunctis
iuste officium exequatur. Per
xpm dominum nrm. *R. Amen*

*Tum Ensem aqua benedicta
aspergit. Si autem Ensis sit
prius benedictus. omnia pre-
dicta obmittuntur. Post hec
pontifex sedens cooperto ca-
pite dat Ensem nudum nouo
militi ante se genuflexo in ma-
num dextram dicens.*

Accipe gladium istum In
nomine patris et filii et spi-
ritus sancti. et utaris eo ad de-
fensionem tuam: ac sancte dei

ecclesie: et ad confusionem ini-
morum crucis xpi: ac fidei
christiane: et quantum huma-
na fragilitas permiserit: cum
eo neminem iniuste ledas: quod
ipse prestare dignetur: qui cum
patre et spiritu sancto vivit et
regnat deus per omnia secul-
la seculorum. *R. Amen. Deinde
Ensis in vaginam reponitur et
Pontifex cingit militem nou-
um Ense dicens.*

Accingere gladio tuo super
femur tuum potentissime
In nomine domini nostri Jesu xpi
et attende: quod sancti non in gla-
dio: sed per fidem vicerunt re-
gna. *Ense igitur accinctus mi-
les nouus surgit et Ensem de
vagina educit. et euaginatam
ter viriliter vibrat. et super bra-
chium sinistrum tergit. et in
vaginam reponit. Tum pon-
tifer iterum Ensem euaginatam
in dextram accipiens militem
nouum ante se genuflexum:
cum ipso Ense euaginato ter
super scapulas leuiter percu-
tit interim semel tantum dicens*

Esto miles pacificus: stren-
uus: fidelis et deo de-
uotus. Deinde reposito ense
in vaginam. Pontifex manu
dextra dat nouo Militi leui-
ter alapam dicens.

Exciteris a somno mili-
tie. et vigila in fide xpi.

et fama laudabili. Tum pontifex dat nouo militi osculum pacis dicens. Dat tibi. et milites astantes imponunt nouo militi calcaria: et pontifex sedens capite cooperto dicit Antiphonam.

Speciosus forma pre filiis hominum: accingere gladio tuo sup femur tuum potentissime. **Surgit pontifex et versus ad nouum militem stans et delecto capite dicit. Orem?**

Omnipotens sempiternus deus: super hunc famulum tuum. A. qui eminenti mucrone circumcingi desiderat: gratiam tue bene + dictionis infunde: et eum dextre tue virtute fretum: fac contra cuncta aduersantia celestibus armari presidij: quo nullis in hoc seculo tempestatibus bellorum turbetur. Per xpm dnm nostrum. R. Amen. **His dictis nouus miles osculat manus pontificis: et depositis Ense et calcaribus vadit in pace.**

De creatione militis regularis.

Um sumus pontifex committit aliquem creari seu recipi in Militem sancti Iohannis Hierosolimitani. aut sancti Jacobi de Spata. vel san

cti Georgij: seu alterius ordinis militaris. Pontifex cui creatio huiusmodi siue receptio commissa est: In primis debet interrogare diligenter creandum militem an emisit aliquod votum solene impediens quo minus possit ingredi et assumere ordinem quem intendit profiteri. Si dixerit aliquis tale votum emisisse: non debet cum eo ad actum commissum procedi. Sin autem pontifex creat eum militem ordine superscripto: tum imponit ei Crucem siue Spatam: aut aliud signum: siue habitum illum quo milites illius ordinis: quem intendit profiteri uti consueuerunt. Deinde recipit ab eo adhuc genuflexo professionem per tales emitti solitam votorum: et alias secundum morem illius ordinis siue Militie. et iniungit ei: ut quoad vixerit singulis diebus dicat. cl. pater noster. vel plura aut pauciora secundum ordinem siue Militie illius instituta.

Sequitur secunda pars huius libri.

Secunda pars incipit in qua
primo de Benedictione et im-
positione primarij lapidis p
ecclesia edificanda.

Emo ec-
clesiā edi-
ficet: pri-
us q̄ pō-
tificis iu-
dicio lo-
cus et a-
triū desi-
gnent. et
quid ad lumina. quid ad re-
ctoꝝ: ministroꝝq̄ stipen-
dia sufficiat. quidq̄ ad eccle-
sie dotem ptineat: diffiniat. et
p̄ eū: vel eius auctoritate per
sacerdotē: crux in loco figat.
et lapis primarij in fundamē-
to ponat. pridie igit lignea
crux in loco vbi debet esse al-
tare figat. Sequenti vero die
lapis i ecclesie fundatiōe po-
nendus: bñdici debet hoc mo-
do. Pontifex parat. Amictu:
alba: cingulo: stola: et pluui-
ali albi coloris: et mitra simpli-
ci: et baculū pastorale in sini-
stra tenēs: stans cū mitra in
loco vbi ecclesia est fundāda
benedicit sal et aquā: et extensa
dextra sup sal absolute dicit.

Atorcizo te creatura salis
per deū + viuū: p̄ deū
+ verū: per deū + sanctuz: p̄
deum qui te p̄ Heliseū pphe-

tam in aquā mitti iussit: vt sa-
naret sterilitas aque: vt effi-
ciar sal et torcizatū in salutē
credentiū: et sis omnib⁹ te su-
mentib⁹ sanitas anime et coz-
poris: et effugiat atq̄ discedat
ab eo loco: in quo aspersum
fueris: omnis fantasia et ne-
quitia: ac versutia diabolice
fraudis: omnisq̄ spirit⁹ imū-
dus adiurat⁹. per eū qui ven-
tur⁹ est iudicare viuos et mo-
tuos et seculum per ignē. **De-**
inde deposita mitra dicit. V.
Dñe exaudi orōnē meā. **R.**
Et clamoꝝ me⁹ ad te vēiat. **V.**
Dominus vobiscum. **R.**
Et cū spiritu tuo. **Oremus.**
Immensam clementiā tuā
omnipotens eterne deus
humiliter imploꝝam⁹: vt hāc
creaturā salis: quam in vsum
generis humani tribuisti: be-
ne + dicere et sancti + ficare
tua pietate digneris: vt sit oī-
bus eū sumentib⁹ salus men-
tis et corporis: et quicqd ex eo
tactum vel respersum fuerit:
careat omni imūdicia: omni-
q̄ impugnatione spiritualis
nequitie: per virtutē domini
nostri Jesu xp̄i: qui ventur⁹
ē iudicare viuos et mortuos:
et seculū per ignem. **R.** Amen
Tum accepta Mitra: extensa
dextra super aquas stans ab-
solute dicit.

Exorcizo te creatura aque
 in nomine dei pa **+** tris
 omnipotentis: et in nomine Je-
 su xpi fi **+** lii ei? domini no-
 stri: et in virtute spiritus **+** san-
 cti: ut fias aqua exorcizata: ad
 effugandum omnem potestatem
 inimici: et ipsum inimicum era-
 dicare et explatere valeas: cum
 angelis suis apostaticis: per
 virtutem eiusdem domini no-
 stri Jesu xpi: qui venturus est
 iudicare vivos et mortuos: et
 seculum per ignem. *Deinde de-
 posita mitra dicit. v.*

Dne exaudi orationem meam. *R.*

Et clamor meus ad te veniat. *v.*

Dominus vobiscum. *R.*

Et cum spiritu tuo. *Oremus.*

Deus qui ad salutem hu-
 mani generis: maxima
 queque sacramenta in aquarum
 substantia condidisti: adesto
 propitius invocationibus no-
 stris: et elemento huic multi-
 modis purificationibus prepa-
 rato: virtutem tue bene **+** di-
 ctionis infunde: ut creatura
 tua mysterijs tuis serviens:
 ad abiiciendos demones mor-
 bosque pellendos: diuine gra-
 tie sumat effectus: ut quicquid
 in domibus vel in locis fide-
 lium: hec unda asperserit: ca-
 reat omni imundicia: liberetur
 a noxa. Non illic resideat spiri-
 tus pestilens: non aura corru-

pens. discedant omnes insidie la-
 tentis inimici: et si quid est quod
 aut incolumitati habitantium
 invidet: aut quieti: asperzione
 huius aque effugiat: ut salu-
 bertas per invocationem tui san-
 cti nominis experita: ab omnibus sit
 impugnationibus defensa: per
 virtutem domini nostri Jesu xpi: qui ven-
 turus est iudicare vivos et mor-
 tuos et seculum per ignem. *R. Amen*
**Pontifex accepto sale in dex-
 tram mittit illud in aquam i
 modum crucis semel dicens.**

Hec commixtio salis et aque
 efficiatur salutare sacra-
 mentum in nomine pa **+** tris et fi-
+ lii et spiritus **+** sacri. *Quo
 facto super sal et aquam dicit. v.*

Dominus vobiscum. *R.*

Et cum spiritu tuo. *Oremus.*

Deus invicte virtutis au-
 ctor: et insuperabilis impe-
 rij rex: ac semper magnificus triu-
 phator: qui aduersus dominationis
 vires reprimis: qui inimici ru-
 gientis seuitiam superas: qui ho-
 stiles neqtias potenter expu-
 gnas: te domine tremetes et sup-
 plices deprecamur ac petimus
 ut hanc creaturam salis et aque
 dignanter aspicias. Benignus
 illustres. Pietatis tue rore san-
 cti **+** fices: ut ubicumque asper-
 sa fuerit: per invocationem tui
 sancti nominis: omnis infesta-
 tio imundi spiritus abiiciatur:

terroꝝq; venenosi serpētis p-
cul pellatur: et p̄sentia sancti
spiritus: nobis misericordiā
tuam poscentib; ubiq; adesse
dignetur. Per dñm n̄m r̄c.
R. Amen. **Tum pontifex acci-
pit mitrā: et scola cantat Anti-
phonā et ps. sequentes. Añā.**

Signum salutis pone domi-

ne Jesu xp̄e in loco isto et nō

pmittas introi re ange-

lum p̄cu ti en tem.

Quam dilecta taber- **ps.**
nacula tua domine vir-
tutum: concupiscit et deficit
anima mea in atria domini.

Quoz meum et caro mea: et ul-
tauerunt in deum viuum.

Et enī passer inuenit sibi do-
mum et turtur nidum: ubi re-
ponat pullos suos.

Altaria tua domine virtutū:

rex meus et deus meus.

Beati qui habitant in domo
tua domine: in secula seculo-
rum laudabunt te.

Beatus vir cuius est auxilium
abs te: ascensioes in corde suo
disposuit in valle lachryma-
rum: in loco quem posuit.

Et enim benedictionem da-
bit legislatoꝝ: ibunt de virtu-
te in virtutē: videbitur deus
deozum in syon.

Domine deus virtutū exau-
di orationē meam: aurib; per-
cipe deus iacob.

Protector noster aspice de-
us: et respice in faciē christi tui.

Quia melioꝝ est dies vna in
atrijs tuis: super milia.

Elegi abiectus esse in domo
dei mei: magis quā habitare in
tabernaculis peccatoꝝum.

Quia misericordiaz et verita-
tem diligit deus: gratiā et glo-
riam dabit dominus.

Nō priuabit bonis eos qui
ambulant in innocentia: do-
mine virtutū: beatus homo
qui sperat in te.

Gloria patri. **S**icut erat r̄c.
Interim dū premissa cantan-
tur. **P**ontifex cū mitra asper-
git locum ubi crux posita est
cum aqua per eum benedicta
finitis antiphona et ps. p̄di-
ctis. **P**ōrifex stās versus ad
locū p̄ eū aspersum deposita

mitra dicit. Oremus.

Domine deus: qui licet celo et terra non capiaris: domum tamen dignaris habere in terris: ubi nomen tuum iugiter inuocetur: locum hunc quesumus beate Marie semper virginis. et beati. **A.** nomi nando sanctum vel sanctam in cuius honorem atque nomen fundabitur ecclesia. omniumque sanctorum intercedentibus meritis visita: et per infusionem gratie tue ab omni inquinamento purifica: purificatumque conserva: et qui dilecti tui David deuotionem: in filii sui Salomonis opere compleuisti: in hoc opere desideria nostra perficere digneris: effugiantque omnes hinc nequie spirituales per dominum. **R.** Amen. **Post hec stans ad huc sine mitra pontifex benedicit primum lapidem dicens.** **A.** diutorum nostrum in nomine domini. **R.** Qui fecit celum et terram. **V.** Sit nomen domini benedictum. **R.** Ex hoc nunc et usque in seculum. **V.** Lapidem quem reprobauerunt edificantes. **R.** Dic factus est in caput anguli. **V.** Tu es petrus. **R.** Et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. **V.** Gloria patri. **R.** Sicut erat. Oremus.

Domine Ihesu christe fili dei uiui: qui es uerus omnipotens deus: splendor et imago eterni patris et uita eterna que es lapis angularis de monte sine manibus excisus: et imutabile fundamentum: hunc lapidem collocandum in tuo nomine confirma: et tu qui es principium et finis: in quo principio deus pater ab initio cuncta creauit: sis quesumus principium: et incrementum et consummatio ipsius operis. quod debet ad laudem et gloriam tui nominis inchoari: qui cum patre et spiritu sancto uiuis et regnas deus per omnia secula seculorum. **R.** Amen. Oremus.

Domine sancte pater omnipotens eterne deus: bene dicere dignare hunc lapidem: in fundamentum ecclesie: in honorem sancti. **A.** per dominum nostrum Iesum christum filium tuum lapidem angularem electum. preciosum in fundamento fundamento de quo dicit Apostolus: Petra autem erat christus. qui tecum et cum spiritu sancto uiuit et regnat deus per omnia secula seculorum. **R.** Amen. **Tunc aspergit lapidem ipsius aqua benedicta. et accepto cultro per singulas partes sculptat in eo signum crucis dicens.** In nomine patris et filii et spiritus sancti. **Quo facto dicit** Oremus.

2. 160
+

Benedic domine creaturā
istā lapidis: vt sit reme-
dium salutare generi hūano:
7 presta p̄ inuocationē sancti
nominis tui: vt quicunq; ad
hāc ecclesiā edificandā 7 per-
ficiendā pura mente auxiliū
dederint: corporis sanitatē: 7
anime medelam p̄cipiāt. Per
xpm dñm nostrū. *R.* Amen.

Ed. x.
Deinde ponit in terraz aliqđ
tapete: 7 desuper faldistoriū:
sup̄ quod p̄orifer accepta mi-
tra accūbit. Tum dicit Letā-
nia. sup̄ sub ordinatiōe Sub-
diaconi posita vsq; ad finem
qua finita: pontifer deposi-
ta mitra surgit: 7 stās versus
ad primariū lapidem dicit.

Oremus.

Actiones n̄ras q̄sum? dñe
aspirando p̄ueni: 7 adiu-
uando p̄sequere: vt cūcta no-
stra oratio 7 opatio a te sem-
per ĩcipiat: 7 p̄ te cepta finia-
tur. Per xpm dñm. *R.* Amen.

Deinde parato cemento: 7 ce-
mentario assistente. Ponti-
fer cum Mitra ponit ipsum
primariū lapidem in funda-
mento: inchoans scola prose-
quente Antiphonam.

Mane surgēs Jacob erigebat

lapidem in titulu; fundens

oleum desuper: votū vo uir

domino: vere locus iste san-

ctus est: 7 ego nesciebā. *ps.*

Nisi dñs edificauerit do-
mum: inuanū laboraue-
runt qui edificant eam.

Nisi dominus custodierit ci-
uitatē: frustra vigilat qui cu-
stodit eam.

Vanū est vobis añ lucē sur-
gere: surgite postq; sederitis
q; māducatis panē doloris.

Qū dederit dilectis suis som-
num: ecce hereditas dñi filij
merces fructus ventris.

Sicut sagitte in manu poten-
tis: ita filij excussorum.

Beatus vir qui impleuit de-
sideriū suū ex ipsis: nō cōfun-
detur cuz loquetur inimicis
suis in porta.

Gloria p̄ri et filio et sp̄i sc̄to.
Sicut erat in principio etc.

Quo dicto pontifex stans cū
mitra: tangens ipsum lapidē
in fundamento positū dicit.

In fide Iesu xp̄i collocam?
lapidem istū primariū in
hoc fundamēto: In nomine
pa tris: et fi lij: et sp̄itus
sancti: ut vigeat vera fides
hic: et timor dei: fraternaq; di
lectio: et sit hic locus destina
tus orationi: et ad iuocanduz
et laudandum nomen eiusdez
domini nostri Iesu xp̄i: qui
cum patre et sp̄itu sancto vi
uit et regnat deus per omnia
secula seculorum. Interim ce
mentarius locat ipsum lapi
dem cū cemento. postea pon
tifer spargit sup lapidē aquā
benedictā: dicens.

Asperges me dñe Isopo et
mūdabor: lauabis me: et
sup niuem dealbabor. ps.

Miserere mei deus: fm ma
gnam misericordiā tuā
etc. Totus dicit cū Gloria p̄ri
et. Sicut erat. Quo dicto pō
tifer spargit aquā benedictā
per omnia fundamēta si sunt
aperta: si non sunt aperta: cir
cuit aspergendo fundamēta
ecclesie designata: hoc modo
Incipiēs aspergere et circuire
inchoat scola prosequēte An
tiphonam.

O quā metuēdus est locus

iste: ve re nō est hic ali

ud nisi dom? de i et

porta celi. Euouae. ps.

Fundamēta eius in mon
tibus sanctis: diligit do
minus portas syon sup om
nia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te: ci
uitas dei.

Memor ero raab et babilōis:
scientium me.

Ecce alienigene et tyr? et po
pul? ethiopū: hī fuerūt illic.

Nunquid syon dicet homo
et homo natus est in ea: et ip̄e
fundauit eam altissimus.

Domine narrabit in scrip
turis populorū: et principū
horū qui fuerunt in ea.

Sicut letantium omniū: ha
bitatio est in te.

Gloria p̄i ⁊ filio ⁊ sp̄i sctō.
Sicut erat ⁊c. **Et repetita añā**
Interim aspergēdo procedit
vsq; ad tertiā partē fundamē
torū apertorū: seu designato
rū: vbi substitit. ⁊ repetita añ
pōtifer stans ibidē deposita
mitra dicit. **Oremus. et mini**
stri. Flectam⁹ genua: Leuate.

Omnipotēs et misericors
deus: qui sacerdotibus
tuis tantā p̄e ceteris gratias
contulisti: vt quicquid ī tuo
nomīe digne p̄fecteq; ab eis
agitur: a te fieri credat: quesu
mus īmensam clementiā tuā:
vt quicquid modo visitatu
ri sumus visites: ⁊ quicquid
benedicturi sum⁹ benedicas:
sitq; ad nostre hūilitatis in
troitum: sanctorum tuorum
meritis fuga demonum: ⁊ an
geli pacis ingressus. Per chri
stum dominuz nostrum. **R.**
Amen. Deinde inchoat scola
prosequente Antiphonam.

Pax eterna ab eterno huic

domui. Pax p̄hennis verbū

patris sit pax huic domui.

pacem pius consolator huic

prester domui.

Interim pontifer accepta mi
tra: aspergēdo p̄cedit vsq; ad
aliā tertiā partē fundamēto
rū apertorū: seu designatorū:
ibidē subsistēs: et finita añā
stans cum mitra dicit.

Omnipotentē deū fratres
carissimi: in cui⁹ domo
multe sūt māsiōes: supplices
deprecemur: vt locū istū nomi
ni suo edificandū: p̄ serenissi
mā pietatē suā: b̄ndicere: san
ctificare: ⁊ cōsecrare dignet̄.
Per dñm n̄m Iesuz xp̄m: qui
cū patre ⁊ sp̄i sancto viuit et
regnat de⁹: p̄ oīa secl̄a scloꝝ.
R. Amē. Deinde inchoat sco
la p̄sequente Antiphonā.

Bene fundata est dom⁹ do

mini supra firmam petram.

Euouae.

Psalmus.

Letatus sum in his que dicta sunt mihi in domus domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri: in atrijs tuis hierusalem.

Hierusalem que edificatur ut ciuitas: cuius participatio eius in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus tribus domini testimonium israel: ad confitendum nomini domini.

Quia illic sederunt sedes in iudicio: sedes super domum dauid.

Rogate que ad pacem sunt hierusalem: et habundantia diligenter te.

Fiat pax in virtute tua: et habundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos et proximos meos: loquar pacem de te.

Propter domus domini dei nostri: quesivi bona tibi.

Gloria patri et filio et spiritui sancto.

Sicut erat etc. Et repetit antiphona.

Interim pontifex aspergendo procedit per ultimam tertiam partem fundamentorum

apertorum: seu designatorum: reuertens ad locum in quo lapidem imposuit: ubi repetita antiphona: stans deposita mitra dicit. **Oremus.** et ministri.

Flectamus genua: **Leuate.**

Deus qui ex omni coaptatione sanctorum eternum maiestati tue condidisti habitaculum: da edificationi tue incrementa celestia: ut quod te iubente fundatur: te largiente perficiatur. **Per christum dominum nostrum. R. Amen.**

Subsequenter pontifex ibidem stans sine mitra inchoat scola prosequente hymnum.

Ueni creator spiritus et dicitur totus populus habere supra in ordinatione presbiteri. Quo inchoato pontifex genuflectit usque ad finem primi versus. Tunc surgit: stans detecto capite usque ad finem hymni. quo finito dicit. **Oremus.**

Descendat quies domine deus spiritus tuus sanctus super hanc domum edificandam: qui et populi tui dona sacrificet: et ipsorum corda purificet. **Per christum dominum nostrum. R. Amen. Oremus.**

Deus qui in omni loco dominationis tue benignus exauditor et constructor existis

eraudi nos q̄sum? et p̄sta: vt
inviolabilis huius loci p̄ma
neat c̄structio: 7 beneficia tui
muner?: vniuersitas que tibi
supplicat p̄cipere mereatur.
Per dñm n̄m 7c. R. Amen.

Doc facta accepta mitra pon
tifer si placet: sedens ibidē in
faldistorio: exhortat̄ populū
ad cōtribuendū p̄o structu
ra ecclesie noue: 7 alijs opor
tunis. deinde dat benedictio
nem solemnē dicens.

Sit nomē dñi benedictū 7c.
Et in fine concedit indulgen
tias. His expletis si velit: pa
rat se ad celebrandū missam ī
dicto loco: de sancto ī cuius
nomine ecclesia fundat̄.

¶ De ecclesie Dedicatione seu Consecratione.

Ecclesiarū cōse
cratiōes quā
uis oī die de
iure fieri pos
sint. Decētius
tamē in domi
nicis dieb?: vel sanctorū solē
nitatibus fiūt. ¶ Quādo aut̄
ecclesia fuerit dedicanda: de
bet Archidiacon? p̄nūciare
clero 7 populo: quib? ē eccle
sia cōsecranda: vt priusq̄z cō
secretur ieiunēt. Idem faciat
pōtifer qui eā consecrare de
bet. Sicut enī ait beatus Leo

in epistola ad Dioscorū. Is q
pontificē: p̄sbyterū: v̄l diaco
num benedictur? est: 7 etiā is
qui benedicit̄ ieiunare debēt:
multo magis in tāta: 7 tā san
cta solēnitate: tam cōsecrans
q̄z qui petunt sibi ecclesiā cō
secrari: ieiunare tenent̄. Sane
p̄cedenti sero ante diem dedi
cationis: pontifer parat reli
quias in altari cōsecrando in
cludendas: ponēs eas in de
centi 7 mūdo vasculo: cū tri
bus granis thur?: ponit etiā
in eo cartulā de pergamento:
scriptā de grossa littera: cōti
nentes cuiusmōi reliquie sint
ibi incluse: 7 ad cui? sancti ho
nozem 7 nomen: ecclesia ipsa
7 altare dedicant̄: nomen Cō
secratoris. Indulgentiaz quā
in anniuersario dedicationis
die cōcedit. annuz quoq̄z die
7 mensem quib? dedicat̄. sub
hac forma. M. cccc. lxxxv. die
iij. mensis Januarij. Ego. A.
episcopus Pientiñ. consecra
ui ecclesiā: 7 altare hoc in ho
nozē facti. A. 7 reliquias bea
torū martyrū. A. 7. A. ī eo in
clusi: singulis xp̄i fidelib? ho
die vnū annū: 7 ī die anniuer
sario cōsecratiōis hmōi ipsā
visitantibus. xl. dies de vera
indulgentia in forma ecclesie
consueta cōcedens. sigillans
ipsum vasculuz diligenter: et

illud in mundo ⁊ honesto lo-
co: vel sub tētorio ante fores
ecclesie cōsecrande parato po-
nens: ⁊ sup ornatum feretrū
honeste collocans: cū duob⁹
candelabris ⁊ luminarib⁹ ar-
dentib⁹. ¶ Celebri⁹ deq⁹ sunt
vigilie ante reliquias ipsas ⁊
canēdi nocturni et matutine
laudes: in honore sanctorū
quorū reliquie sunt cōdende
Imagines vero: cruces: ⁊ alia
ipsa nocte remaneant in eccle-
sia cōsecranda. In mane vero
diei qua cōsecratio fieri debet
parant in ecclesia que ad de-
dicationem ecclesie et altaris
sūt necessaria: videlicet: San-
ctum chrisma i vasculo ⁊ am-
pulla. Oleum sanctū cathecu-
minorū: etiā in vasculo ⁊ am-
pulla. Due libre thuris vñ cir-
ca: cuius medietas sit in gra-
nis. Thuribulus cū nauicula
⁊ cocleari. Vas cū prunis ar-
dentibus. Vas cū cineribus
pro quātitate ecclesie. Vas cū
sale. Vas vini. Aspersoriū fa-
ctum de herba Isopi. Mani-
lia ex tela grossa ad extergen-
dum altaria quotiēs expēdie-
rit. Cooptura linea cerata ad
mensurā altaris: pro quolibz
altari cōsecrādo. quinq⁹ cru-
ces parue etiā pro quolibet al-
tari cōsecrādo: facte de can-
delis cere subtilibus. Alique

spatule lignee parue: ad abra-
dendū de altari cōbustiones
candelarum ⁊ thuris. Vas in
quo ipse rasure deponantur.
Calx: Arena siue regula trita:
ad faciendū cementū pro li-
niendo sepulchrū reliquiarū
et iuncturaz mense altaris cū
stipite. Cementarius qui hoc
agat. Duo intorcitia accensa:
que semp pcedant pontifices
quocūq⁹ ierit. Vasa cū aqua
ad abluendas manus pōtifi-
cis quotiēscūq⁹ expēdierit:
et medulla panis ac mantilia
pro extergēdis manib⁹. Due
libre bōbicus vel stuppe sub-
tilis pro extergendis crucib⁹
vinctis que fiūt i parietib⁹ ec-
clesie: ⁊ i stipite altaris. Duo
vasa cum aqua benedicenda:
vnū extra ecclesiā: et aliud in-
tus in p̄sbyterio. Tobalee no-
ue mūde: et vasa ac ornamēta
ad cultū dei: ⁊ ecclesie ⁊ alta-
ris postq⁹ consecrata fuerint
p̄inentia bñdicēda. Item de-
pingant i parietibus ecclesie
intrinsecus p̄ circuitū duode-
cim cruces: circa decem pal-
mos: sup terrā videlicet tres
p̄ qualibz et quorū parietib⁹.
Et ad caput cuiuslibet crucis
figat vnus clauus: cui affiga-
tur vna candela vni⁹ vncie vñ
circa. Scala vñ aliud edificiū
sup quo ascendens pontifex

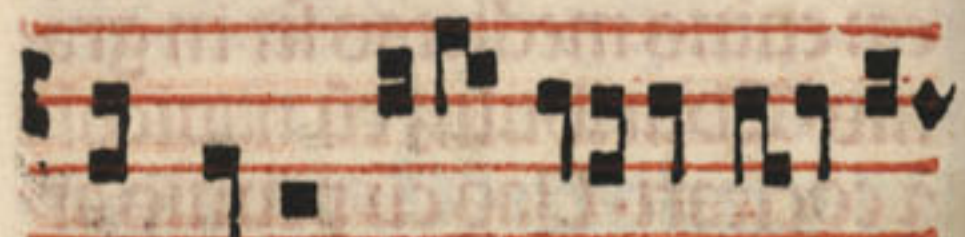

possit attingere ipas duodecim cruce. Fontes ecclesie in quibus conseruat aqua bñdicta vacui sint et bene mundi. Et pvideat q̄ ecclesia possit exterius libere circui. ¶ Interim autē dū pmissa parant̄ p̄tifer in suo habitu quotidiano venit ad ecclesiam: et sedens ante altare cōsecranduz annūciat populo: in cui⁹ sancti bono: et nomen ecclesia ē dedicanda: et quozū sanctorū reliquie sūt in altari recōdende. Quo facto: ordinat̄ i ecclesia cōsecranda que ordinanda sunt: et eius iussu accendunt̄ p̄misse duodecim candelas: et faldistoriū ornatū ponit̄ supra tapetem in medio ecclesie et mox pontifex erit ecclesiam cunctis inde exire iussis: vno tantū diacono Amictu: alba: cingulo et stola parato intus remanēte: et ecclie fores claudunt̄. ¶ Tūc pontifex cū clero et populo accedit ad locuz vbi p̄dicte reliquie posite fuerunt: et ibi incipit et dicit voce submissa cum clericis septem psalmos cum antiphona. **Reminiscaris** etc. sine Letania. quos require supra i benedictione Abbatis. Induens interim Amictū: albam: cingulum et stolam: et pluuiiale albi coloris: sine manipulo: acci-

piens mitram simplicē in capite: et baculuz pastoralem in manū sinistram. Alter quoq; diacon⁹ parat̄ similiter Amictu: alba: cingulo et stola. Subdiaconus etiā Amictū: alba: et cingulū induitur. Acolyti et alij ministri superpellicijs parantur. Quibus omnibus sic paratis: et p̄missis septē psalmis expletis: redeūt ante fores ecclesie consecrande: et parato ibi alio sup tapetem faldistorio. p̄tifer stans sine mitra inchoat et scola p̄sequitur Antiphonam.

Adesto deus vn⁹ omnipo-

tens pater et filius et spi-

ritus sanctus. Deinde dicit stans eodē modo. Orem⁹

Actiones n̄ras quesumus domine aspirando p̄ueni: et adiuuando p̄sequere: vt cuncta nostra oratio et operatio a te semp incipiat: et per te

cepta finiatur Per xpm dñm nostrū. R. Amen. Qua dicta pōtifer accepta mitra procūbit supra faldistoriū; ibidem pparatū: ⁊ cantores incipiūt Letaniā. supra in ordinatiōe Subdiaconi positā. ⁊ eā prosequit vsq; ibi. Ab omni malo libera nos domine exclusiue. Tunc surgēs Pontifer ab accubitu: et stans cum mitra benedicit ibidem: vel sub tentorio aquam ⁊ sal simpliciter extensa dextra super sal absolute dicens. Exorcizo te creatura salis. prout habet supra in Benedictione primarij lapidis. Expleta aque benedictione. Pōtifer stans sine mitra aspergit se ⁊ circumstantes cū illa. inchoans scola psequente Antiphonam.

Asperges me domine isopo

et mūdaboꝝ: laua bis me

et sup niuē de albaboꝝ.

Qua incepta iposita sibi mitra: stans ante fores ecclesie: precedentibꝫ ipsum duobus Acolytis cū candelis accēsis incipit circuire ad manū dextram procedēs cum choro et populo: et aspergens cū ipsa aqua forinsecus parietes ecclesie. in superiori parte earū: ⁊ cimiterium: dicēs semper. In nomie patris ⁊ filij ⁊ spiritꝫ sc̄ti. Interim finita dicta aña scola cātat Responsoꝝ.

Undata est domine do mi

ni sup ver ticem

mōti um. et exaltata

est super omnes col les et

venient ad eam omnes gen

tes. Et dicent gloria

ti bi domi

ne. Venientes autem

venient cum exultatione

portantes manipulos

suos. Et dicent.

Expleto circuitu Pontifex perueniens ante ostium: stans ibidem versus ad ostium deposita mitra dicit. Oremus. et ministri. Flectamus genua: Leuate.

Omnipotens sempiternus deus: qui in omni loco dominationis tue tota assistis

et totus operari: adesto supplicationibus nostris et huius domus cuius es fundator: esto protector: nulla hic nequitia contrarie potestatis obsistat: sed virtute spiritus sancti operante: fiat hic semper purum seruitium: et deuota libertas. Per christum dominum nostrum. **R. Amen**

Quo dicto pontifex accepta mitra ad ostium ecclesie appropinquans: percutit semel cum inferiori parte baculi pastoralis super liminare ipsius ostij dicens In intelligibili voce

Tollite portas principes vestras: et eleuamini porte eternales: et introibit rex glorie. **Diaconus intus existens dicit alta voce.**

Quis est iste rex glorie? pontifex respondet.

Dominus fortis et potens: dominus potens in prelio. Deinde pontifex iterum circuit ecclesiam cum clero et populo: incipiens ad eandem manum dextram aspergendo parietes iuxta fundamentum ipsarum: et cimiterium dicens semper. In nomine patris et filij et spiritus sancti. Interim scolae cantat Responsorium.

Benedic domine domum

i stam quã edí ficauí nomi

ni tuo. Venientium in

loco i sto. Exaudi pre

ces in excelsis soli o glo

rietur e. Do mi ne si

uersus fuerit popul⁹ tu

us et egerit penitenti am

ueniensq3 orauerit in

loco i sto.

Exaudi pre ces.

Expleto circuitu p̄rifer per
ueniens ante ostiũ stans ibi
dem versus ad illud: depõsi
ta mitra dicit. Orem⁹. et mini
stri. Flectam⁹ genua: Leuate.

Omnipotens sempiternæ
deus: qui per filiu3 tuũ
angularẽ scilic3 lapidẽ: duos
et diuerso venientes ex circũ
cissione et p̄purio parietes:
duos greges ouiu3: sub vno
eodẽq3 pastore vnisti: da fa
mulis tuis per hec nostre de
uotionis officia indissolubi
le vinculu3 charitatis: vt nul
la diuisione mentiu3: nullaq3
peruersitatis varietate seque
strent^r: quos sub vnius regi
mine pastoris: vnus grex cõ
tinet: vniusq3 te custode ouĩ
lis septa cludunt. Per xpm
dñm nostrũ. **R.** Amen. **Tum**

accepta mitra appropinquas
iteruz ad ostium pcutit sc̄do
cũ baculo pastorali sup limi
nare dicẽs sibi voce vt prius

Tollite portas principes
v̄ras: et eleuamini porte

eternales: et introibit rex glie
Dracon? intus cristes dicit.

Quis est iste rex glorie?

Pontifex respondet.

Domini fortis et potens:
domin? potens in prelio.

Deinde circuit tertio ecclesia cu
clero et populo incipiens ad si

nistrā manū: procedit asper

gens exterius cum eadē aqua
parietes in media parte earū

et cimiterium dicens semper.
In noie p̄ris et filij et spūs sc̄ti

Interim scola cantat r̄nsoziū

[Musical notation]

Au do mine vniuerso rum

[Musical notation]

q nullā babes indigēti

[Musical notation]

am volu isti templū tuum

[Musical notation]

fieri in no bis. Conser

[Musical notation]

ua domū i

[Musical notation]

stam ima

[Musical notation]

[Musical notation]

cula tam in e ter si

[Musical notation]

num. Tu e legisti. or do

[Musical notation]

mū istam domi ne ad inuo

[Musical notation]

candū nomen tuū in e a vt

[Musical notation]

esset dom? orationis et ob

[Musical notation]

secrationis populo

[Musical notation]

atu o. Conser ua

Expleto cantu et circuitu cui
pontifex puenerit ante ostiū
stās ibidem versus ad illud:
Deposita mitra dicit. Orem?

et ministri. Flectamus genua
Leuate.

Omnipotens et misericors
deus: qui sacerdotibus
tuis tantam pro ceteris gratiam
contulisti: ut quicquid in tuo
nomine digne profectum ab eis
agitur: a te fieri credatur: quesumus
inmensam clementiam tuam
ut quicquid modo visitaturi sumus
visites: et quicquid benedicendi
sumus benedicas: sitque ad nostre
humilitatis introitum: sanctorum
tuorum meritis fuga demonum:
et angelus pacis ingressus. Per
christum dominum nostrum. **R.** Amen.
Tum accepta mitra appropinquans
tertio ad ostium ecclesie percutit
iterum super liminare cum baculo
pastorali dicens.

Tollite portas principes
vestras: et eleuamini porte
eternales: et introibit rex glorie.
Diaconus intus existens dicit
Quis est iste rex glorie? **Pontifex**
et uniuersus clerus rident.
Dominus virtutum ipse est
rex glorie. **Adiicientes.**

Aperi. Aperi. Aperi. Pontifex
facit crucem super liminare
ostij cum inferiori parte baculi
pastoralis dicens.

Ecce crucis signum fugiant
fantasmata cuncta.
Et aperto ostio intrat ecclesiam
solus cum ministris clericis: et

c
cementariis: qui collocare et
linere debent lapidem super
sepulchrum reliquiarum: et mensas
altaris: si est remota aut separata
a stipite: dimisso ab extra
populo: et clauso ecclesie
ostio post eos. Ingressus autem
pontifex ecclesiam dicit in
intelligibili voce.

Pax huic domui. Et diaconus
qui est intus rident.
In introitu vestro. et omnes
dicunt. Amen. Tum scola siue
cantores cantant Antiphonam.

Pax eterna ab eterno huic

domui. Pax phennis verbis

patris sit pax huic domui.

pacem pius consolator huic

prestat domui.

Qua dicta cantant etiā sequē
tem Antiphonam.

Sachee festinās descēde quia

hodie in domo tua opor-

tet me manere. at ille festinās

descēdit. et suscepit illū gau-

dens in domū suā al leluia.

Hodie huic domū i a deo

salus facta est alleluia.

Decum cantantur pontifex
procedit vsqz ad mediū eccle

sie vbi faldistoriū paratū est:
et expletis p̄dictis Antipho-
nis: deposita mitra flexis ibi
genib? vsus ad altare maius
ichoat scola p̄sequēte hymnū

Veni creator spiritus. 7 dici-
tur totus prout habet supra
sub ordinatione p̄sbyteri. Fi-
nito primo versu surgit pon-
tifer 7 stat vsqz ad finem sine
mitra. Interim vnus ex mini-
stris spargit cinerem p̄ pau-
mentū ecclesie: in modū cru-
cis: faciēdo ex eo lineas duas
quālibz latitudinis fere vni?
palmi. vnā ab angulo ecclesie
ad sinistram manū p̄ princi-
palem portā intrantis: ad an-
gulū transuersus illius idest
dextrū intrantis ad caput ec-
clesie: 7 aliam ab angulo eccle-
sie ad dextrā manū intrantis
ad angulū transuersum illi?
idest sinistru? ipsi? ad caput
ecclesie. vel si ecclesia sit mag-
na fieri possunt loco prime li-
nee. xiiij. Areole equali spa-
cio distantes et cinere. 7 loco
secunde. xiiij. Finito hymno
pontifex accepta mitra accū-
bit super faldistoriū: et scola
iterū incipit et prosequit Le-
niā in qua in suo loco nomi-

netur bis sanctus ille: in cuius honore et nomine ecclesia vel altare dedicatur: et eorum quorum reliquie includuntur. Postquam autem dictum fuerit.

Ut obsequium servitutis nostre tibi rationabile facias. **T**erogamus audi nos. Pontifex se ab accubitu erigens et baculum pastorem in sinistra tenens: dicit in eodem tono.

Ut locum istum visitare digneris. **R.** **T**erogamus audi nos. **Secundo dicit.**

Ut in eo angelorum custodiam deputare digneris. **R.** **T**erogamus audi nos. **Deinde dextram** in altum extendens **perducit** communiter super ecclesiam et altare consecrandum **ter** successive signum crucis **dicens** nimo.

Ut ecclesiam et altare hoc ad honorem tuum et nomen sancti. **A.** consecranda bene **+** dicere digneris. **R.** **T**erogamus audi nos. **Secundo dicit.**

Ut ecclesiam et altare hoc ad honorem tuum et nomen sancti. **A.** consecranda: bene **+** dicere: et sancti **+** ficare digneris. **R.** **T**erogamus audi nos. **Tertio dicit.**

Ut ecclesiam et altare hoc: ad honorem tuum et nomen sancti. **A.** consecranda: bene **+** dicere: sancti **+** ficare: et conse **+** crare digneris. **R.** **T**erogamus audi nos. **Quo facto iterum accubit super faldium**

stozium: scola Letaniam resumente et proficiente. qua finita ab accubitu surgit deposita mitra et stans ibidem versus ad altare maius dicit intelligibili voce. **Oremus. et ministri. Flectamus genua: Levate.**

Magnificare quod sumus domine deus noster in sanctis tuis: et hoc in templo tibi edificato appare: ut qui cuncta in filiis adoptionis operis: ipse semper in tua hereditate lauderis. **P**er christum dominum nostrum. **R.** Amen.

Alia oratio. Oremus.

Preueniat nos quod sumus domine misericordia tua: et intercedentibus omnibus sanctis tuis voces nostras clementia tue propitiationis anticipet. **P**er christum dominum nostrum. **R.** Amen.

Finitis orationibus scola incipit et prosequitur Antiphonam.

O quam metuendus est locus

iste: vere non est hic alius

ud nisi domine deus i et

porta celi. Euouae. ps.

Benedictus dominus deus
israel: quia visitauit et fe-
cit: redemptionem plebis sue.
Repetitur tota antiphona.

Et erexit cornu salutis nobis:
in domo dauid pueri sui. *Re-*
petitur tota antiphona ut prius.

Sicut locutus est per os sancto-
rum qui a seculo sunt: prophetarum
eius. *Repetitur iterum antiphona ut prius.*

Salutem ex inimicis nostris: et
de manu omnium qui oderunt
nos. *Iterum repetitur antiphona.*

Ad faciendum misericordiam cum
patribus nostris: et memorari tes-
tamenti sui sancti. *Repetitur antiphona*

Iusiurandum quod iurauit ad
abraham patrem nostrum: daturum
se nobis. *Repetitur iterum antiphona.*

Ut sine timore de manu ini-
micorum nostrorum liberati: seruiamus
illi. *Iterum antiphona repetitur.*

In sanctitate et iusticia coram
ipso: omnibus diebus nostris.
Repetitur ut prius antiphona.

Et tu puer propheta altissi-
mi vocaberis: praebis enim an-
te faciem domini: parare vias
eius. *Antiphona repetitur ut prius.*

Ad dandam scientiam salutis ple-
bi eius: in remissione peccatorum eo-
rum. *Repetitur ut prius antiphona.*

Per viscera misericordie dei
nostri: in quibus visitauit nos omnes
ex alto. *Antiphona repetitur ut prius.*

Illuminare his qui in tenebris
et in umbra mortis sedent: ad di-
rigendos pedes nostros: in viam
pacis. *Repetitur ut prius antiphona.*

Gloria patri. *ut prius antiphona repetitur.*

Sicut erat. Tandem iterum antiphona
repetitur. Interim dum pre-
missa cantantur pontifex ac-
cepta mitra incipiens ab an-
gulo ecclesie ad sinistram in-
trantis: prout supra linee fa-
cte sunt: cum extremitate ba-
culi pastoralis: scribit super
cineres Alphabetum Grecum:
ita distinctis litteris ut totum
spacium occupet: bis videlicet

A. B. Γ. Δ.

Ε. Ζ. Η. Θ.

Ι. Κ. Λ. Μ.

Ν. Ξ. Ο. Π.

Ρ. Σ. Τ. Υ.

Φ. Χ. Ψ. Ω.

Deinde simili modo incipiēs
ab angulo ecclesie ad dexterā
intrans: scribit Alphabetū
Latinum super cineres: distin-
ctis litteris his videlicet.

A. B. C. D.

E. F. G. H.

I. K. L. M.

N. O. P. Q.

R. S. T. V.

X. Y. Z.

Post hec pōtifer cum mitra
accedit versus altare maius
cōsecrandū: et distans ab illo
spacio cōgruēti: deposita mi-
tra genuflectit: et genuflexus
cōpetenti voce dicit.

Deus ī adiutorīū meū īrēde
Quo dicto. pōtifice surgen-
te chorus responder.

Dñe ad adiuvādū me festīa.
Tum pontifer stans sine mi-
tra in eodem loco dicit.

Gloria patri et fi lio et spīrī-

tui sancto. Chorus rñdet.

Sicut erat in pñcipio et nūc et

semp et ī secula seculorū Amē.
sine Alleluia. Et id eisdē mo-
do et loco scdo et tertio fit: vo-
ce semp altius eleuata. quib?
dictis: pontifer stās in eodez
loco cū mitra: benedicit aliaz
aquā cū sale cinere et vīno. in-
cipiēs absolute exorcismū sal-

Exorcizo te creatura salis
in noīe dñi nrī Jesu xpī:
q aplis suis ait: Vos estis sal
terre. et p aplm dicit. Cor vrm
sit sale pditū vt sctī ✠ ficeris

ad consecrationē huius ecclesie et al-
taris: ad expellendas omnes de-
monū temptationes: et omnibus
qui ex te sumpserint: sis anime et
corpis tutamentum et sanitas:
protectio et confirmatio salutis: per
eundem dominum qui venturus est iudicare
vivos et mortuos: et seculum per
ignem. *Deinde deposita mitra
dicit. Dominus vobiscum. R.*
Et cum spiritu tuo. *Oremus.*
Domine deus pater omnipotens:
qui hanc gratiam celitus saluti
tribuere dignatus es: ut ex illo
possint uniuersa condiri que
hominibus ad eternam precelesti: be-
ne **+** dic hanc creaturam salis:
ad effugandum inimicum: et ei sa-
lubrem medicinam immitte: ut pro-
ficiat summentibus anime et corpis
sanitatem. Per christum dominum nostrum.
*R. Amen. Tunc reassumpta mitra
dicit absolute exorcismum aquę.*
Exorcizo te creatura aque
in nomine dei patris **+** tris: et
filii **+** lii: et spiritus **+** sancti: ut
repellas diabolum a termino
iustorum: ne sit in umbraculis
huius ecclesie et altaris. Et tu
domine iesu christe infunde spiritum
sanctum in hanc ecclesiam tuam et al-
tare: ut proficiat ad sanitatem
corporum animarumque adoranti-
um te: et magnificet nomen tuum
in gentibus: et increduli corde
conuertantur ad te: et non habeant
aliud deum preter te dominum solum: qui

venturus es iudicare vivos et
mortuos: et seculum per ignem.

*R. Amen. Deinde deposita
mitra dicit. V.*

Domine exaudi orationem meam. *R.*

Et clamor meus ad te veniat. *V.*

Dominus vobiscum. *R.*

Et cum spiritu tuo. *Oremus.*

Domine deus pater omnipotens:
statutor omnium elemen-
torum: qui per iesum christum filium tuum
dominum nostrum hoc elementum aque
in salutem humani generis esse
voluisti: te supplices deprecamur:
ut exaudis orationibus nostris
eam tue pietatis aspectu sancti-
ficet: atque ita omnium spiri-
tum immundorum ab ea recedat in-
cursum: ut ubicumque fuerit in
nomine tuo aspersa: gratia tue ben-
dictionis adueniat: et mala omnia
te propitiante procul recedant. Per
eundem qui venturus est iudicare vi-
uos et mortuos: et seculum per
ignem. *R. Amen. Tunc stans
sine mitra dicit.*

Benedictio cinerum. V.

Domine exaudi orationem meam. *R.*

Et clamor meus ad te veniat. *V.*

Dominus vobiscum. *R.*

Et cum spiritu tuo. *Oremus.*

Omnipotens sempiternus
deus: parce metuentibus
propitiare supplicantibus: et
mittere dignare sanctum ange-
lum tuum de celis: qui bene **+**
dicat et sancti **+** ficet cineres

istos: vt sint remediū saluta-
re omnib⁹ nomen sanctū tuū
humiliter implozātib⁹: ac se-
metipsos pro cōscientia deli-
ctorū suorū accusantib⁹: atqz
ante conspectū diuine clemē-
tie tue facinora sua deplozan-
tibus: ⁊ serenissimam pietatē
tuam suppliciter obnixeqz fla-
gantib⁹: p̄sta quesum⁹ p̄ in-
uocationē sanctissimi nomi-
nis tui: vt quicūqz eos sup se
asperferint pro redēptiōe pec-
catorū: corporis sanitatem: ⁊
anime tutelam p̄cipiant. ⁊ in
quocūqz loco aspersi fuerint
in tuo nomīe: sanctificet̄. Per
xp̄m dominū nr̄m. *R.* Amen.

*Tūc p̄rifer accipit sal ⁊ mis-
cet cineri i modū crucis dicens.*

*Fiat cōmixtio salis ⁊ cineris: in nomīe patris ⁊ fili-
ij ⁊ spirit⁹ sancti. Deinde ac-
cipiens pugillus de mirtura
salis ⁊ cinerum in modū cru-
cis tertio imittit in aquā qua
libet vice dicens.*

*Fiat cōmixtio salis ⁊ cineris
cum aqua benedicta:
ad consecrationem huius ec-
clesie ⁊ altaris: In nomīe pa-
tris ⁊ filij ⁊ spiritus sancti.*

Deinde stās line mitra dicit.

[Benedictio Vini. v.]

Dñe exaudi orōnē meā. R.

Et clamoꝝ me⁹ ad te vēiat. v.]

Dominus vobiscum. R.

Et cū spiritu tuo. Oremus.

Domine Ihesu xpe: qui in
chana galilee ex aqua vi-
num fecisti: qui es vitis vera
⁊ salus perpetua: multiplica
sup nos misericordiaz tuā: et
bene ⁊ dicere ⁊ sancti ⁊ fica-
re digneris hanc creaturā vi-
ni: vt vbicunqz fustum fuerit
vel aspersum: diuine benedi-
ctionis tue opulencia replea-
tur ⁊ sanctificet̄: saluator mū-
di: qui cū patre ⁊ spiritu san-
cto viuīs ⁊ regnas deus: per
oīa secula seculorū. *R.* Amen.

*Deinde mittit i modū crucis
vinū in aquā ipsam dicens.*

*Fiat hec cōmixtio aque et
vini cū sale ⁊ cinere ad cō-
secrationē huius ecclesie ⁊ al-
taris. in nomīe patris ⁊ filij
⁊ spiritus sancti. v.]*

Dñe exaudi orōnē meā. R.

Et clamoꝝ me⁹ ad te vēiat. v.]

Dominus vobiscum. R.

Et cū spiritu tuo. Oremus.

Omnipotens sempiternae
De⁹: creator et p̄seruator
hūani generis: ⁊ dator gratie
spūalis: atqz largitor eterne
salut⁹: imitte sp̄m sanctū tuū
sup hoc vinū cū aqua sale et
cinere mixtur: vt armatū cele-
stis defensiōe virtutis: ad cō-
secrationē hui⁹ ecclesie ⁊ alta-
ris tui p̄ficiat. Per dñm no-
strum Iesum xp̄m filium tuū

qui tecū vivit ⁊ regnat in vni-
tate eiusdē spirit⁹ sancti de⁹.
**Tū extensis ante pect⁹ mani-
bus dicit hanc p̄fationem.**

Per om̄ia secula seculorū. **R.**

Amē. **V.** Dñs vobiscū. **R.** Et

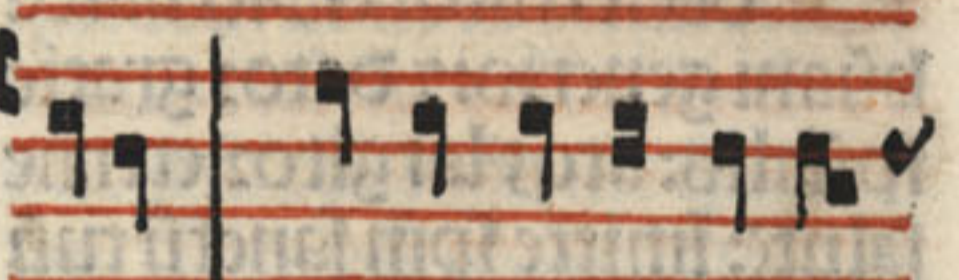
cū spiritu tuo. **V.** Sursū cor

da. **R.** Habem⁹ ad dominū.

V. Gr̄as agam⁹ domino deo

n̄ro. **R.** Dignū et iustū est.

Vere dignū ⁊ iustū est equū

et salutare. Nos tibi semper

et ubiq; gratias agere. do-

mine sancte pater omnipo-

tens eterne deus. Sanctifi-

care per verbū dei vnda cele-

stis sanctificare aqua calcata

christi vestigijs. que monti-

bus pressa nō clauderis. que

scopulis illisa nō frangeris

que terris diffusa non defi-

cis. tu sustines aridā portas

mōriū pōdera nec demerger?

Tu celoz vertice contineris.

circūfusa p totū lauas oīnia

nec lauaris. Tu fugientibus

populis hebreozū in molem

durata cōstructa es. Tu rur-

sum falsis resoluta vorticib?

Fili accolas perdis: et hosti-

lem globū freto seuiante per-

sequeris: vna eadēq3 es salus

fidelib?: 7 vltio criminosis.

Te p Moysen p cussa rupes

euomuit. nec abdita cautib?